

Metodický den pro krajské úřady

22. – 23. října 2024

Konkrétní dotazy a stanoviska

**Ministerstvo vnitra
odbor správních činností**

OBSAH

OBSAH	2
AGENDA EVIDENCE OBYVATEL A RODNÝCH ČÍSEL	3
1 MAGISTRÁT HLAVNÍHO MĚSTA PRAHY	4
2 KÚ STŘEDOČESKÉHO KRAJE	8
3 KÚ LIBERECKÉHO KRAJE	12
4 KÚ PARDUBICKÉHO KRAJE	17
5 KÚ KRAJE VYSOČINA	20
6 KÚ JIHOMORAVSKÉHO KRAJE	21
7 KÚ OLOMOUCKÉHO KRAJE	27
8 KÚ MORAVSKOSLEZSKÉHO KRAJE	29
AGENDA OBČANSKÝCH PRŮKAZŮ A CESTOVNÍCH DOKLADŮ	32
1 MAGISTRÁT HLAVNÍHO MĚSTA PRAHY	33
2 KÚ STŘEDOČESKÉHO KRAJE	34
3 KÚ JIHOČESKÉHO KRAJE	36
4 KÚ LIBERECKÉHO KRAJE	37
5 KÚ PARDUBICKÉHO KRAJE	40
6 KÚ KRAJE VYSOČINA	42
7 KÚ JIHOMORAVSKÉHO KRAJE	44
8 KÚ OLOMOUCKÉHO KRAJE	49
9 KÚ MORAVSKOSLEZSKÉHO KRAJE	50
NEZAŘAZENÝ DOTAZ	51
SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK	52

AGENDA EVIDENCE OBYVATEL A RODNÝCH ČÍSEL

1 MAGISTRÁT HLAVNÍHO MĚSTA PRAHY

1. ÚMČ Praha 3 – zadávání, změna nebo rušení adresy prostřednictvím Portálu občana nebo Czech POINT

V § 10b ZEO je uvedeno, že na písemnou žádost občana lze v ISEO vést též údaj o adrese, na kterou mu mají být doručovány písemnosti podle zvláštního právního předpisu. Tuto adresu, její změnu nebo zrušení ohlásí občan v místě svého trvalého pobytu nebo v místě svého posledního trvalého pobytu na území ČR.

Zkušenosti z praxe:

- 1) Občan na prostřednictvím Czech POINT nechal zrušit údaj o doručovací adrese – na formuláři byla kolonka doručovací adresy prázdná. V reklamaci se objevilo zpochybnění údaje a požadovaná adresa dle kódu RÚIAN byla Hrad I. nádvoří 1, Praha 1 – kontaktovali jsme občana poštou na adresu trvalého pobytu, zpochybněnou doručovací adresu i nově požadovanou doručovací adresu – 3 dopisy.
- 2) Občan prostřednictvím portálu občana zpochybnil údaj o doručovací adrese – dle ISEO doručovací adresu měl, nově požaduje dle kódu RÚIAN doručovací adresu shodnou s trvalým pobytem – chtěl doručovací adresu zrušit nebo změnit? – 2 dopisy.
- 3) Občan prostřednictvím Czech POINT zpochybnil údaj o doručovací adrese – dříve doručovací adresu neměl, patrně tedy chtěl zadat – pišeme na trvalý pobyt + na požadovanou adresu dle zadaného kódu RÚIAN – 2 dopisy.
- 4) Občan si prostřednictvím portálu občana zpochybnil údaj o trvalém pobytu – šetřením bylo zjištěno, že na požadovanou adresu se na příslušném úřadu nepřihlásil a trvalý pobyt je tedy platný.

Dotaz zní, proč je občanům umožněno prostřednictvím portálu občana či Czech POINT přepisovat údaje v ISEO, když to ve výsledku nevede k požadované změně a úřad, který toto řeší, navíc vynakládá prostředky na kontaktování občana (objasnění požadavku a podání žádosti dle zákona)?

STANOVISKO OSČ

Adresa pro doručování písemností, stejně jako adresa místa trvalého pobytu nebo třeba jméno, je referenčním údajem ROB.

Na základě § 14 odst. 6 ZZR je obyvatel oprávněn, zjistí-li nesoulad referenčních údajů, které jsou o něm v ROB vedeny, požádat „o změnu údajů editora příslušného údaje, a to i prostřednictvím kontaktního místa veřejné správy. Kontaktní místo veřejné správy předá žádost editorovi příslušného údaje.“. Žádost může také podat prostřednictvím Portálu občana, případně se může obrátit přímo na příslušného editora zasláním žádosti do jeho datové schránky nebo na adresu elektronické podatelny.

Výslovně je uvedeno, že o změnu lze požádat tehdy, je-li zjištěn nesoulad evidovaných údajů se skutečným stavem. Nejedná se tak o „změnu“ ve smyslu nahrazení jednoho správného údaje jiným správným údajem, ale o „změnu“ ve smyslu opravy nesprávně evidovaného údaje. Obyvatel není

oprávněn žádat o aktualizaci či doplnění správně evidovaných údajů, nýbrž je oprávněn reklamovat jejich nepřesnost, neúplnost a neaktuálnost a požadovat nápravu.

V současné době, kdy je umožněno řadu úkonů provádět on-line, uživatelé Portálu občana a Czech POINT chybně předpokládají, že stejně on-line, prostřednictvím zde dostupných procesů, mohou ohlásit i adresu pro doručování písemností nebo změnu adresy místa trvalého pobytu. Toto však ZEO prozatím nedovoluje.

Připojujeme odkaz na popis služby Reklamace údajů při zjištění nesouladu v registru obyvatel zveřejněný na Portálu veřejné správy ([Reklamace údajů při zjištění nesouladu v registru obyvatel - gov.cz](http://www.reklamace-udaju.cz)).

OSČ již vícekrát upozornil DIA, správce Czech POINT a zároveň Portálu občana, že není vhodné pro označení dotčených procesů používat slova jako „změna“ či „změnit“, naopak že je vhodné tyto procesy označit slovy „reklamace“ či „reklamovat“. V červnu tohoto roku obdržel OSČ informaci, že úprava textace reklamačních procesů byla zařazena do seznamu změnových požadavků na letošní rok. V září tohoto roku DIA uvedla, že probíhá analýza řešící uživatelskou přívětivost těchto procesů.

2. ÚMČ Praha-Libuš 3 – elektronické potvrzení o změně místa trvalého pobytu

Počítá se nebo je již v řešení elektronické potvrzení o změně místa trvalého pobytu? Ve chvíli, když se v ohlašovně zadá změna místa trvalého pobytu, občan zadán např. dle rodného čísla, poté by následoval tisk zmiňovaného potvrzení. Určitě by se zabránilo případné chybovosti, např. v rodném čísle nebo případné špatné čitelnosti údajů zadaných v potvrzení.

STANOVISKO OSČ

Verze aplikace C227, která je připravena a bude v průběhu příštího roku nasazena všem ohlašovněm, tisk potvrzení o změně místa trvalého pobytu neumožňuje. Aplikace svou funkcí pokrývá funkčnost stávajících formulářů CzechPOINT@office – umožní ohlašovněm provést zápis změny údajů o trvalém pobytu, adrese pro doručování písemností a zákazu pobytu, vydat výpis údajů vlastníku objektu podle § 10 odst. 8 ZEO a využít evidované údaje.

Nově je připraven proces zpracování žádosti o poskytnutí údajů z ISEO podle § 8 odst. 3 a násl. ZEO. S využitím tohoto procesu bude moci uživatel ověřit totožnost žadatele v ROB a následně vygenerovat výpis požadovaných údajů obyvatele nebo osoby blízké. Pořízený výpis bude moci vytisknout, nebo opatřit elektronickou pečetí a odeslat například do datové schránky žadatele. Proces bude zpřístupněn nejen ohlašovněm, ale také OÚORP a KÚ včetně MHMP.

O zavedení elektronického zpracování potvrzení o změně místa trvalého pobytu lze uvažovat v rámci dalšího rozvoje aplikace C227.

3. ÚMČ Praha 21 – zadávání reklamací údajů do ISEO

Požadavek na řádné zdůvodňování zapisovatelem při zadávání reklamací údajů v ISEO a předání informace o této skutečnosti OÚORP podle místa trvalého pobytu v souladu s § 7 odst. 2 ZEO.

NÁZOR MHMP

MHMP jako KÚ není oprávněn podle tohoto ustanovení provádět opravy nesouladů v ISEO. V hl. m. Praze jsou to ÚMČ Praha 1–22.

STANOVISKO OSČ

Při zadávání reklamace zapisovatelem je zadávána „požadovaná hodnota“, která lze zadat volnou formou. Domníváme se, že požadavek na předání informace příslušnému OÚORP je bezpředmětný, neboť každý příslušný OÚORP si své reklamace v ISEO zobrazí.

Není v možnostech OSČ instruovat veškeré subjekty, jak by měly reklamace do ISEO zadávat. V případě nejasností ohledně konkrétní reklamace, doporučujeme kontaktovat zapisovatele dané reklamace s žádostí o upřesnění.

4. ÚMČ Praha 21 – reklamace u vedlejší osoby

Žádáme o sdělení, na základě jakého právního předpisu máme jako OÚORP možnost opravovat či řešit reklamace referenčního údaje v ISEO u cizinců, kteří jsou vazební osobou k občanovi ČR, jenž je občanem od narození. Množí se nám případy reklamací referenčních údajů zadávaných v ISEO (jméno, příjmení, rodné číslo, rodinný stav) u vedlejších osob. Např. zadaná reklamace v ISEO Obvodním soudem pro Prahu 9 u vedlejší osoby cizince – reklamováno jméno a příjmení v souvislosti s rozvodovým řízením. Dále požadovaná oprava jména/příjmení cizinky (UKR) vazebně zapsané u občana ČR, která nabyla maďarské státní občanství. Cizinka nyní užívá jméno a příjmení v podobě z překladu z UKR do HUN a tudíž se liší.

STANOVISKO OSČ

Údaje vedlejší osoby jsou zároveň údaji k občanovi a měly by být v souladu s matričním dokladem, v případě sňatků s cizincem, tedy v souladu s doslovným výpisem z matriční knihy manželství. V případě, že se rozcházejí údaje v ROB a ISEO, je na místě kontaktovat Odbor azylové a migrační politiky Ministerstva vnitra, aby do CIS zavedl matriční identitu cizince.

5. ÚMČ Praha 12 – reklamace

- a) Od začátku roku 2023 v reklamaci požadované hodnoty se objeví PČD (číslo) nově požadovaného trvalého pobytu. Je to chyba na Portálu občana, kdy občané v domnění, že si přes Portál občana změni trvalý pobyt, anebo zadají doručovací adresu (v reklamaci je vidět podle zadaného IČO, kdo reklamaci zadával, a IČO DIA je 17651921), odešle jim aplikace reklamaci na trvalý pobyt. Poznámka občana k reklamaci (zjištěno z telefonátu s občanem, při dotazu) se však nepropíše na příslušný OÚORP do reklamací. V reklamacích je pak jen poznámka: „trvalý pobyt“. Vzhledem k ZEO nelze měnit touto formou trvalý pobyt a ani doručovací adresu. Potíž nastává, pokud je reklamace OÚORP přijata. Občan má tak zablokovaný údaj o trvalém pobytu, a nelze pro něj zadat výrobu občanského průkazu.

Byla kontaktována DIA a od té doby nebyla zaznamenána reklamace na trvalý pobyt.

- b) Od začátku roku 2024 ale přibyly případy reklamací (ad a) na doručovací adresu, anebo i akademický titul.
- c) Začátkem března reklamace zadaná občanem na Czech POINT, na České poště Praha 1 (IČO 47114983) na novou doručovací adresu. Paní, která to zadávala na Czech POINT, je právnička a měla nějakou doručovací adresu a chtěla změnu doručovací adresy. Zdůvodnění externího

subjektu zní: „Reklamacie údaje v registru obyvatel na žádost subjektu prostřednictvím kontaktního místa veřejné správy“.

Otázka zní, zda DIA řeší i tyto problémy s MV, nebo je třeba vždy při zjištění takovéto situace kontaktovat přímo pracoviště DIA?

STANOVISKO OSC

Požádá-li občan, v souladu s ustanovením § 14 odst. 6 ZZR, o změnu referenčního údaje v ROB, a jedná-li se o údaj naeditovaný do ROB z ISEO, je tato žádost automaticky zakládána jako nová reklamacie v reklamační aplikaci ISEO (správa reklamací v C227). Příslušnou k jejímu vyřízení je podle § 7 odst. 3 a násl. ZEO OÚORP podle místa trvalého pobytu občana.

Skutečnost, proč se do reklamační aplikace ISEO nepropisuje i „popis“, který je uživatel reklamačního procesu v Portálu občana povinen uvést, je nyní v šetření technického správce ISEO. Věříme, že zobrazení popisu ozřejmí, zda se jedná o důvodnou reklamaci, nebo zda je cílem občana ohlásit novou adresu pro doručování nebo například novou adresu místa trvalého pobytu, a usnadní tak vyřízení reklamacie.

Připomínáme, že podle § 7 odst. 5 ZEO je OÚORP povinen poté, co ukončí šetření správnosti evidovaného údaje, informovat toho, jenž podnět k šetření uplatnil.

DIA je správcem Czech POINT a Portálu občana a jako taková je odpovědná i za provoz zde dostupných reklamačních procesů. Řešit konkrétní reklamacie jí však nepřísluší. Zhruba od poloviny září roku 2024 nejsou do reklamační aplikace ISEO propisovány žádné nové reklamace uplatněné na Portálu občana, což ale není důsledkem nějakého opatření, které by DIA přijala, ale problémů spojených s nasazením nových reklamačních služeb informačního systému základních registrů. Všechny reklamace, které občané v posledních týdnech uplatnili přes Portál občana, byly doručeny k řešení do datové schránky MV.

6. ÚMČ Praha 12 – potvrzení o změně místa trvalého pobytu

Zatím stále vyplňujeme ručně toto potvrzení. Hovořilo se dříve o možnosti implementace tohoto potvrzení do aplikace C227 s tím, že by přímo ze systému mohlo být toto potvrzení pro občana vytisknuto na tiskárně. Počítá se nadále s tímto doplňkem pro aplikaci C227? Nebo se přímo výdej tohoto potvrzení zruší? Protože některé menší obce pracují pouze v prostředí Czech POINT, a ty by možnost tisku potvrzení pro občana neměly.

STANOVISKO OSC

Viz odpověď k dotazu č. 2.

O zrušení potvrzení o změně místa trvalého pobytu se v současné době neuvažuje.

2 KÚ STŘEDOČESKÉHO KRAJE

7. MÚ Český Brod – rozhodnutí o omezení svéprávnosti

Kdo a kam má správně zasílat rozhodnutí o omezení svéprávnosti? Bylo by možné soudy upozornit na častou chybovost při zasílání rozsudků, neboť zaměňují místo trvalého pobytu občana omezeného ve svéprávnosti a místo, kde tento občan fakticky pobývá.

Vysvětlení:

Jako OÚORP nám byl soudem již několikrát (není to ojedinělý případ) zaslán rozsudek o omezení svéprávnosti občana, který trvalým pobytem do správního obvodu naší ORP nespadá. Soud se zjevně při rozesílání rozsudků zabývá pouze pobytem, kde je občan umístěn nebo kde se zdržuje, nikoli trvalým pobytem, který je skutečně veden v ISEO. V našem městě se nachází domov s chráněným bydlením, kde spousta klientů nemá trvalý pobyt hlášen, tudíž jsou tyto rozsudky zasílány na náš úřad chybně.

Navíc na obec (ohlašovnu), kde má občan, který je omezený ve svéprávnosti, evidován trvalý pobyt, není rozsudek vůbec zaslán. Přitom tento údaj je zásadní např. při sestavování seznamu voličů (týká se poznámky práva volit nebo být volen).

NÁZOR KÚ

V případě, že správní orgán obdrží podání, k jehož vyřízení není příslušný, má toto postoupit dle místní příslušnosti. K ostatnímu bez stanoviska, neboť je v kompetenci MV s Ministerstvem spravedlnosti projednat, aby soudy postupovaly v souladu s příslušnými zákony. Pokud se ve správním obvodu ORP nachází chráněné bydlení či jiné zařízení, kde je umístěno více občanů s omezenou svéprávností, je pro tento úřad poměrně zatěžující neustále postupovat nepřislušná podání správních orgánů.

STANOVISKO OSČ

Zápis údajů o omezení svéprávnosti do ISEO přísluší podle § 6 ZEO soudům prvního stupně.

Zápisový formulář mají soudy k dispozici. ORP nejsou příslušné k zápisu údajů o omezení svéprávnosti do ISEO.

8. MÚ Český Brod – místní příslušnost při opravě nesouladů v ISEO

Na většině agend řešených na ORP je zrušena místní příslušnost. V případě, že se na náš OÚORP dostaví občan, který zde nemá evidován trvalý pobyt a je zjištěn nesoulad údajů v ISEO, např. místo narození, není možné tento ihned opravit a občan musí jet na ORP podle svého místa trvalého pobytu a tam opravení nesouladu řešit.

Neuvažuje se o změně aplikace C227 + zřejmě i ZEO tak, aby ORP měly možnost opravovat nesoulady údajů u všech občanů (místo trvalého pobytu občana by nebylo rozhodující)?

NÁZOR KÚ

Občan se po zjištění nesouladů vedených v informačním systému nemusí odesílat na ORP dle svého místa trvalého pobytu. Podklady pro opravu zjištěných nesouladů lze příslušnému úřadu zaslat datovou schránkou nebo i e-mailem. Je však otázkou, jak dlouho trvá promítnutí opravy údajů v informačním

systemu z důvodu následného podání např. žádosti o nový občanský průkaz, kterou by zpracovával „nepříslušný“ OÚORP. K případné změně aplikace C227 a novele ZEO se musí vyjádřit MV.

STANOVISKO OSČ

O změně ZEO v souvislosti se zrušením místní příslušnosti ORP podle místa trvalého pobytu občana se neuvažuje.

Zjistí-li uživatel údajů, tedy i nepříslušný OÚORP, na podnět občana nesoulad v údajích vedeného v ISEO, je ze zákona povinen o něm informovat příslušný OÚORP a doložit předmětné adekvátními podklady, má-li možnost vytěžit např. občana toho času na přepážce (vyhotovit kopie dokladů a předat je úřadu příslušnému podle místa trvalého pobytu občana k šetření).

9. Magistrát města Kladna – přidělení rodného čísla po změně pohlaví

Trans osoby – definitivní přeměna pohlaví, žádáme MV o nové rodné číslo M/F, F/M, trvá to 30 dní, nedávno zavolala jedna ukončená změna pohlaví příslušné oddělení a měla rodné číslo okamžitě. Trans osoby by přivítaly, kdyby jim nové rodné číslo bylo přiděleno v kratší lhůtě.

NÁZOR KÚ

Neposkytnut.

STANOVISKO OSČ

OSČ vyřizuje jednotlivé žádosti ve věci změny rodného čísla po změně pohlaví v pořadí, v jakém mu byly doručeny. Vedení OSČ není známo, že by docházelo k situacím, kdy by bylo rodné číslo vyřízeno přednostně, a to na základě telefonické žádosti fyzické osoby. Současně sdělujeme, že OSČ chápe skutečnost, že trans osoby by přivítaly, kdyby jim rodné číslo po změně pohlaví bylo přiděleno v kratší lhůtě, ale vzhledem k značnému nárůstu počtu změn pohlaví v poslední době to není možné.

10. Magistrát města Kladna – datová schránka

Můžeme použít pro doručování datovou schránku podnikající fyzické osoby, pokud žádá občan jako fyzická osoba? Občan má pouze datovou schránku podnikající fyzické osoby.

Pokud má občan pouze datovou schránku podnikající fyzické osoby, může z této datové schránky podat návrh na zrušení trvalého pobytu, pokud žádá jako osoba fyzická?

Doručování písemností při sdělení změn v počtu přihlašovaných osob (§ 10 odst. 7 ZEO). Lze použít pro doručování datovou schránku podnikající fyzické osoby, pokud žádá občan jako fyzická osoba?

NÁZOR KÚ

Tento dotaz OSČ zodpověděl po metodických dnech pro krajské úřady konaných v roce 2022. Stanovisko je zveřejněno na www.mvcr.cz - [Stanoviska odboru správních činností pro krajské úřady nebo obecní úřady – Ministerstvo vnitra České republiky \(mvcr.cz\)](#).

Souhrnně lze říci, že občan může učinit podání prostřednictvím datové schránky podnikající fyzické osoby, jejímž je držitelem. Pokud však občan činí podání z cizí datové schránky, musí být podání doplněno uznávaným elektronickým podpisem tohoto občana. Správní orgán musí vždy doručovat písemnosti do datové schránky příslušného statusu, tzn., má-li občan zřízenou datovou schránku jako fyzická osoba, doručuje mu správní orgán do této datové schránky, má-li občan zřízenou datovou

schránku jako podnikající fyzická osoba, nemůže mu správní orgán do ní doručovat (písemnosti tedy doručuje občanovi poštou nebo mu je osobně předává). Uvedené se vztahuje ke správnímu řízení vedenému s občanem jako s fyzickou osobou.

STANOVISKO OSČ

Stanovisko OSČ k obdobnému dotazu z roku 2022:

OSČ si vzhledem k tomu, že působnost na úseku datových schránek byla od 1. dubna 2023 převedena na DIA, vyžádal k předmětnému dotazu stanovisko DIA, z něhož vyplývá následující.

Učiní-li fyzická osoba podání z datové schránky podnikající fyzické osoby, jejímž je držitelem, nežiní podání z cizí datové schránky, ale z datové schránky jiného statusu, nežli je věc, která je obsahem podání. Jelikož jsou však úkony činěné prostřednictvím datové schránky přičitatelné jejímu držiteli (§ 18 odst. 2 zákona o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů¹) a jedná se o tutéž fyzickou osobu, materiálně by takové podání měly správní orgány přijmout. To však za předpokladu, že osoba, která podání učinila, je jednoznačně identifikována a mezi držitelem datové schránky (na jehož úkony se vztahuje fikce podpisu) a označením osoby v podání (příloze) není rozpor. Takový postup je podle názoru DIA v souladu s principy dobré správy.

Je-li však podání fyzické osoby učiněno z cizí datové schránky, tedy liší-li se osoba držitele datové schránky od osoby žadatele (například podání učiněné zaměstnancem z datové schránky svého zaměstnavatele) je pak žádoucí po žadateli požadovat, aby své podání doplnil uznávaným elektronickým podpisem.

V případě doručování dokumentů správním orgánem však výše uvedené neplatí. Správní orgány musí podle stanoviska DIA vždy doručovat do datové schránky příslušného statusu. Tedy učiní-li fyzická osoba podání prostřednictvím datové schránky podnikající fyzické osoby, jejímž je držitelem, správní orgán takové podání (jsou-li splněny všechny náležitosti stanovené zákonem) přijme, nicméně zpětná korespondence musí být zaslána do datové schránky fyzické osoby a v případě, že žadatel datovou schránkou fyzické osoby nedisponuje, je nutné doručovat v souladu se správním řádem². OSČ tak nedoporučuje doručovat do cizí datové schránky ani v případě, kdy o to žadatel výslovně požádá, a to i s ohledem na případný problém s účinky doručení, fikcí doručení a z toho plynoucími vadami řízení. Rovněž v Praktickém komentáři ke správnímu řádu² je na str. 52 uvedeno, že „se nezřídka stává, že u jedné osoby lze nalézt více datových schránek (např. jedna byla zřízena v souvislosti s podnikatelskou činností či v souvislosti s výkonem advokacie, druhá pro běžný život), zde je třeba vždy zvolit příslušnou datovou schránku s ohledem na předmět a postavení fyzické osoby v řízení.“

S ohledem na shora uvedené sdělujeme, že při sdělování změn v počtu přihlášených osob v souladu s § 10 odst. 7 ZEO a rovněž při poskytování údajů vlastníku objektu podle § 10 odst. 8 ZEO musí být doručováno do datové schránky příslušného statusu. Jedná-li se tedy o fyzickou osobu, musí správní orgán doručovat buď do datové schránky fyzické osoby, na doručovací adresu (§ 10b ZEO) nebo na adresu místa trvalého pobytu.

¹ Zákon č. 300/2008 Sb. o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, ve znění pozdějších předpisů.

² Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů.

11. MÚ Rakovník – podnět

Navrhujeme v aplikaci C227 u „Vyhledání osoby“ kapacitně prodloužit doplňující řádek „Důvod dotazu“ a zpřístupnit kontrolním orgánům i obsah řádku „Požaduje“. Jedná se o to, aby byly oba řádky viditelné a kapacitně dostatečné pro účely kontrol výše zmíněných orgánů.

STANOVISKO OSČ

Pole v C227 pro uvedení důvodu dotazu dovoluje uživateli zadat v současné době maximálně 30 znaků. Kapacita příslušné databázové položky je 250 znaků, takže navýšení počtu znaků, které lze zadat, by neměl být problém. Úpravu projednáme s technickým správcem informačního systému správních evidencí.

S doplněním procesu generování výpisů dotazů do ISEO, ISEOP nebo ISECD se počítá pro další rozvoj C227. Záměrem je implementovat proces, který umožní pořídít za zvolené období výpis dotazů konkrétního uživatele, výpis dotazů na údaje konkrétního obyvatele a výpis dotazů všech uživatelů konkrétního orgánu veřejné moci.

Proces by měl být zpřístupněn KÚ, včetně MHMP, pro účely výkonu jejich kontrolní činnosti.

3 KÚ LIBERECKÉHO KRAJE

12. Reklamacie osob v ISEO s občanstvím ČSFR

Stále zůstává v ISEO poměrně dost reklamací osob s uvedeným občanstvím ČSFR. Je možné vyřešit reklamacie státního občanství takovým způsobem, že pokud se podaří dohledat na přihlašovacích lístcích k trvalému pobytu údaj o emigraci, bude takovým osobám ukončen k tomuto dni trvalý pobyt na území ČR a následně bude ukončena reklamacie s tím, že osoba emigrovala ještě před možnou volbou občanství ČR (tzn. před rokem 1993)?

NÁZOR KÚ

Dotaz již řešen v metodickém materiálu z roku 2023, str. 19, dotaz č. 21. Prosimé MV o zvážení další varianty k odstranění reklamovaného údaje.

STANOVISKO OSČ

Prokáže-li se šetřením, že občan odešel do zahraničí před možností volby státního občanství v roce 1993, je běžnou praxí vypořádat se s reklamací tak, že pobyt občana je ukončen k datu emigrace. Datum odchodu do zahraničí však musí být na přihlašovacím lístku k trvalému pobytu vyznačeno.

V roce 2015 byla vypořádána většina nesouladů ČSFR na základě výsledků z porovnání databází ČR a Slovenské republiky podle smlouvy uzavřené na úseku evidence obyvatel a rodných čísel³. Reklamacie, které jsou nastaveny v C227 na státní občanství ČSFR, jsou reklamacie k došetření. Pokud se OÚORP nedaří nesoulad prošetřit, nezbyvá nic jiného než nastavený rozpor v údajích o státním občanství ČSFR v ISEO ponechat.

13. Reklamacie rodiče

Pokud rodný list neobsahuje přesné datum narození rodiče, není možné doplnit do ISEO rodiče (řešeno již při minulých metodických dnech). Rozumíme snaze jednoznačně identifikovat osobu, kdy rok narození může být nedostačující. Nicméně uvádět údaj „otec neuveden“, když v rodném listě je uveden, je podle našeho názoru zavádějící postup. Vede to k opakovaným reklamacím, které zadají např. notáři v rámci dědického řízení, neboť v rodném listě, který mají ostatní úřady k dispozici nebo si jej vyžádají na matričních úřadech, je tento údaj uveden.

NÁZOR KÚ

Zvážit možnost zápisu alespoň jména a příjmení rodiče bez dalších konkrétních dat k odstranění místo doposud zobrazovaného údaje: „otec neuveden“. Tímto částečným zápisem by došlo alespoň k částečné identifikaci osoby a údaje by byly ve shodě s vydaným matričním dokladem. Jelikož některé vydané matriční doklady mohou obsahovat pouze částečný údaj o rodiči a v souladu s předloženým matričním dokladem by došlo k sjednocení údajů vedené k dané osobě.

³ Sdělení Ministerstva zahraničních věcí č. 20/2015 Sb.m.s. o sjednání Smlouvy mezi Českou republikou a Slovenskou republikou o spolupráci na úseku evidence obyvatel a rodných čísel.

STANOVISKO OSČ

Data narození rodičů často absentují v rodných listech občanů s dřívějším datem narození. Povinně se data narození rodičů uvádějí v matriční knize narození a v rodném listu až od roku 1950. V rodných listech občanů narozených před rokem 1950 na Slovensku pak bývá často uveden věk rodiče v době narození dítěte.

Možnost zapisovat do ISEO pouze jmenné údaje rodičů tu v minulosti byla a neosvědčila se. Aby měly evidované údaje požadovanou informativní hodnotu, měly by být přesné, úplné a aktuální. Pouhé jméno a příjmení, případně rodné příjmení k jednoznačné identifikaci nestačí.

Aplikace C227 pracuje, na rozdíl od dřívější aplikace, výlučně s osobami jednoznačně identifikovanými. Pouze takovou osobu lze do databáze ISEO zapsat a pouze údaje takové osoby lze využít (není umožněno vyhledávat bez zadání data narození).

Toto řešení odpovídá platné právní úpravě; ZEO v § 3 odst. 3 uvádí, že se o rodičích, dětech a manželovi nebo registrovaném partnerovi vedou jeho jmenné údaje a rodné číslo, případně datum narození.

14. Žádost o poskytnutí údajů z ISEO – osoby blízké

Jak řešit žádost o poskytnutí údajů z ISEO (úmrť, prohlášení za mrtvého, nezvěstnost) v případě osob blízkých, kdy tyto údaje nejsou evidovány v ISEO? V ISEO jsou ve většině případů osoby (praparodiče, příp. prarodiče) vedeny jako vedlejší osoby a historické údaje o úmrtí v ISEO nejsou zavedeny a je tak jedinou možností, aby úřad požádal o součinnost matriční úřad ve věci zaslání doslovného výpisu z matriční knihy úmrtí a následně tyto informace žadateli dopsal do požadovaného výpisu. Nebo má úřad takovou žádost odmítnout s tím, že údaje nejsou vedeny v ISEO a odkázat žadatele na příslušný matriční úřad, aby si požádal sám o úmrtní list, případně o doslovný výpis z matriční knihy?

NÁZOR KÚ

Podle našeho názoru v případě podané žádosti o poskytnutí údajů z ISEO oprávněnou osobou vedené především k prarodiči, nebo praparodiči a požadované údaje nejsou obsaženy v ISEO, avšak úřední osobě se podaří úřední cestou získat ověřené údaje k požadované osobě, relevantní údaje vyznačí do ISEO a vydá požadovaný výpis. V opačném případě předmětnou žádost zamítne, protože ani žadatel mnohdy nezná přesné osobní údaje o svém předkovi, a tudíž nelze přenést tuto povinnost na matriční úřady. Jen připomínáme, že matriční úřad запиše matriční událost do příslušné matriční knihy pouze v rámci svého matričního obvodu, případně vyznačí matriční skutečnost k této události. Předmětnou sbírku listin vede a uchovává nadřizený matriční úřad v souladu s matričním zákonem⁴. Matriční úřad nevede celostátní evidenci o všech zapsaných matričních událostech a skutečnostech. Matriční úřad ani nevyhledává, vydává matriční doklady, doslovné výpisy, potvrzení, ... Pracovník správních činností mnohdy ani neví jaký konkrétní matriční úřad by měl oslovit vzhledem neznámým údajům k osobě blízké.

⁴ Zákon č. 301/2000 Sb., o matrikách, jménu a příjmení a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

V rámci budoucího zprovoznění eMatriky by se měly automaticky doplňovat všechny nové matriční události, skutečnosti a při vydávání duplikátu matričních dokladů i další historicky zapsané údaje do ostatních registrů, tedy i do ROB, ISEO a CIS.

STANOVISKO OSČ

OSČ vede manuální evidenci občanů, kteří žili na území České republiky po roce 1953 (s podmínkou, že dosáhli věku 15 let a byli přihlášení k trvalému pobytu). Je běžnou praxí, že se úřady na OSČ obrací s žádostí o součinnost spočívající v šetření v nám dostupných manuálních evidencích. Pokud ani OSČ údaje nedohledá, je na místě občanům doporučit, aby se obrátili na jednotlivé státní oblastní archivy.

15. Zvýšení poplatků na úseku evidence obyvatel

Neuvažuje se nad zvýšením správních poplatků na úseku evidence obyvatel? Správní poplatky za změnu trvalého pobytu (50 Kč) a za podání návrhu na rušení trvalého pobytu (100 Kč) jsou poddimenzované. Jenom náklady na poštovné v případě správního řízení o zrušení místa trvalého pobytu několikanásobně převyšují správní poplatek. Navíc z praxe vyplývá, že rušení trvalého pobytu často může být účelové s cílem vyhnout se např. platební povinnosti za komunální odpad (osvobození poplatkové povinnosti pro osoby s úřední adresou podle daňového řádu⁵).

Ostatně náklady na oznámení vlastníkům dle § 10 odst. 7 ZEO se v některých případech také prodražují, když se žadatelé dostavují ke změně trvalého pobytu postupně a mnohdy je tak nutné posílat oznámení opakovaně. Jen náklady při cenách za poštovné přesahují 100 Kč za jedno zaslané oznámení.

NÁZOR KÚ

Souhlasíme s názorem Magistrátu města Liberec.

STANOVISKO OSČ

Navýšení správních poplatků na úseku evidence obyvatel bylo OSČ navrhováno v červnu 2023. Vnímáme zvýšené náklady související s výkonem této agendy, které jsou způsobeny zejména zvyšováním cen poštovních služeb, bohužel navýšení těchto správních poplatků nebylo akceptováno.

16. Oznámení vlastníkům (počet přihlášených)

Je možné uvádět do oznámení vlastníkům, které je zasílané v souladu s § 10 odst. 7 ZEO, jména a příjmení přihlašovaných osob? Příslušné ustanovení ZEO uvádí, že ohlašovna uvede jméno, příjmení a datum narození oprávněné osoby. Často pak dochází k dotazům ze strany vlastníka, o jaké přihlášené osoby se jedná. Vlastníci nemají jinou možnost nežli požadovat opakovaně o sdělení údajů k odpovídající adrese objektu dle § 10 odst. 8 ZEO. Mnohdy totiž dochází k tomu, že nájemníci se dostavují k přihlášení k trvalému pobytu v různých intervalech (př. třeba 5členná rodina), vlastník tak obdrží informaci, že došlo k přihlášení 3 osob (matka a 2 nezletilé děti) a otec s dalším dítětem provede změnu až za 5 měsíců. Vlastník obdrží další oznámení s uvedením 2 přihlášených osob. Dotazy poté směřují k tomu, zda oznamujeme nový počet osob v bytě (tzn., že se někdo z původně 3 přihlášených odstěhoval), nebo koho dalšího jsme přihlásili. Považovali bychom za dostačující, pokud by mimo údaje o počtu přihlášených, mohly být vlastníkům oznámeny ještě údaje jména a příjmení přihlášených osob.

⁵ Zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů.

Navíc by si mohl vlastník zkontrolovat, zda nájemce neporušil smluvní podmínky a nepřihlásil osoby navíc.

NÁZOR KÚ

KÚ provedl šetření u některých úřadů a v rámci odpovědi se nestalo, že by se vlastník objektu dodatečně domáhal údajů podle § 10 odst. 8 ZEO. Lze z této skutečnosti dovodit, že se může jednat o zcela individuální přístup konkrétního vlastníka objektu, a proto se přikláníme na ponechání současného znění zákona. Dále lze konstatovat, že vztah mezi vlastníkem objektu a nájemcem se považuje za soukromoprávní. Případně ponecháme na zvážení MV dle zaslaných připomínek z dalších úřadů.

STANOVISKO OSČ

Souhlasíme s názorem KÚ. Současná právní úprava jasně definuje v § 10 odst. 7 ZEO jaké konkrétní údaje je ohlašovna povinna oznámit vlastníku objektu do 15 dnů od provedení zápisu změny místa trvalého pobytu. Z platné právní úpravy je jednoznačné, že ohlašovna zašle pouze změnu v počtu přihlášených osob k trvalému pobytu a jméno, popřípadě jména a příjmení a datum narození oprávněné osoby. Z území nemáme žádné podněty na nutnost legislativní změny v této oblasti.

17. Novelizace zákona o evidenci obyvatel

Je možné očekávat revizi a změny v ZEO? Některé postupy by zasloužili reflektovat vývoj legislativy a rozvoje společnosti např.:

- řešení přihlašování k trvalému pobytu do konkrétní bytové jednotky,
- nerovný přístup – nájemní smlouva nemusí obsahovat úředně ověřený podpis vlastníka vs. souhlas s přihlášením k trvalému pobytu musí obsahovat úředně ověřený podpis,
- možnost zřízení doručovací adresy kdekoliv bez vědomí vlastníka a znemožnění vlastníkovi zrušit doručovací adresu cizímu (neznámému) žadateli ve vlastní nemovitosti.

NÁZOR KÚ

Ponecháváme na zvážení MV.

STANOVISKO OSČ

Vnímáme potřebu novelizace ZEO a zaslanými podněty se zabýváme. V Plánu legislativních prací pro rok 2025 nejsou ještě žádné změny navrhovány.

K otázce týkající se ohlášení změny místa trvalého pobytu do konkrétní bytové jednotky uvádíme, že existuje projekt Českého statistického úřadu k vytvoření datových zdrojů pro problematiku bytového fondu. Předmětem tohoto projektu je rozšíření RÚIAN o datovou vrstvu bytů, přímo jako součást RÚIAN základního registru, na platformě novelizace ZZR, případně dalších souvisejících zákonů. Tento projekt MV sleduje a bude na něj reagovat.

18. Terminologie – zrušený vs. ukončený

V případě, kdy občan ukončí trvalý pobyt na území ČR v souladu s § 10 odst. 12 ZEO je v katastru nemovitostí nepřesně uveden údaj „zrušen trvalý pobyt na území ČR“. Tento termín je vzhledem k terminologii ZEO chybný a zavádějící. Správný údaj je „ukončen trvalý pobyt na území ČR“.

NÁZOR KÚ

Souhlasíme s připomínkou.

STANOVISKO OSČ

Pokud občan ukončí trvalý pobyt na území ČR v souladu s § 10 odst. 12 ZEO, je terminologicky správný zápis „ukončen trvalý pobyt na území ČR“. Zároveň je třeba upozornit na skutečnost, že MV není správcem informačního systému katastru nemovitostí a neovlivní tedy podobu údajů, v jaké se do tohoto systému zapíší. V této souvislosti oslovíme Český úřad zeměměřičský a katastrální s upozorněním na zavádějící terminologii a vyzveme je k provedení úpravy.

19. Oznámení vlastníku objektu v případě, kdy vlastník objektu zemřel

Jakým způsobem splnit povinnost v případě, kdy vlastník nemovitosti zemřel, ale dědické řízení se kvůli sporům protahuje? V katastru nemovitostí došlo nejprve ke změně vlastníka z osoby zemřelé na osoby budoucích dědiců, nicméně usnesením soud rozhodl o zrušení věci a vrácení do původního stavu. V nemovitostech se v katastru nemovitostí tak znovu objevil vlastník – zemřelá osoba. Budoucí dědici mohou dále pronajímat nemovitosti a uzavírat nájemní smlouvy (o tom rozhoduje soud a ohlašovna nemá možnost stav zkoumat). Při přihlášení k trvalému pobytu jsou předkládány nájemní smlouvy s uvedením vlastníka v zastoupení dědiců, kteří spravují současně majetek. Nebo se mohou objevit nájemní smlouvy ještě z období, kdy vlastník nemovitosti žil a nájemci se přicházejí přihlásit k trvalému pobytu až nyní. Ohlašovna není oprávněná zkoumat podrobnosti smlouvy a z pohledu ZEO je možné osobu přihlásit k trvalému pobytu (osoba uvedená ve smlouvě odpovídá vlastníku nemovitosti v katastru). Jak má ale tedy ohlašovna plnit povinnost oznámit vlastníku objektu změnu v počtu? Vzhledem k tomu, že z vlastní činnosti je úřadu známé úmrtí vlastníka, mohlo by být zasílání oznámení zemřelému adresátovi minimálně neetické. Dalo by se to vyřešit tak, že zatím bude oznámení vlastníkově zasíláno budoucím dědicům, kteří uzavírají v zastoupení smlouvy nyní?

STANOVISKO OSČ

V souladu s § 10 odst. 7 ZEO je ohlašovna povinna oznámit vlastníku objektu změnu v počtu přihlášených osob k trvalému pobytu u oprávněné osoby ve lhůtě 15 dnů od zaevidování změny. Z tohoto ustanovení jednoznačně vyplývá, že oznámení je zasíláno výhradně vlastníkově objektu. V případě, že vlastník objektu zemřel a ohlašovna provedla zápis ohlášení změny místa trvalého pobytu na základě rozhodnutí soudu o právech budoucího dědice, není určitě vhodné zasílat oznámení o změně počtu přihlášených osob k trvalému pobytu zemřelému vlastníkově, protože by bylo nedoručitelné. Tuto skutečnost je nutné zaznamenat do spisové dokumentace jako zdůvodnění neodeslání oznámení vlastníkově objektu. Zároveň dodáváme, že zaslání oznámení budoucím dědicům není podle výše uvedeného ustanovení zákona možné, protože se nejedná v danou chvíli o vlastníky objektu, pouze o oprávněné osoby na základě rozhodnutí soudu.

4 KÚ PARDUBICKÉHO KRAJE

20. MÚ Česká Třebová – formulář M27 (doplnění adresních údajů)

Je technicky možné, aby se při zadávání změny adresy místa trvalého pobytu v Czech POINT (formulář M27 – Zápis údaje o adrese místa trvalého pobytu do agendového informačního systému evidence obyvatel) k příslušnému číslu popisnému doplnil i název ulice příp. části města (ve formuláři se v roletce nabídne, ale po uložení změny už zobrazen není)?

NÁZOR OÚORP

V případě, že má obec více částí, ve kterých se číslo popisné opakuje, by to sloužilo jako kontrola správného přiřazení čísla k dané ulici nebo části města.

NÁZOR KÚ

Pracovníci OÚORP by výše uvedené uvítali, otázkou je, zda je požadavek technicky možný.

STANOVISKO OSČ

V současné době se o žádné úpravě formuláře Zápis údaje o adrese místa trvalého pobytu do agendového informačního systému evidence obyvatel /M27/ neuvažuje. Nicméně souhlasíme s tím, že pokud formulář nezobrazí adresu tak, aby si uživatel mohl být jist, že ji zapsal správně, není to uživatelsky komfortní.

Popsaný problém se podle našeho názoru týká dvou situací. V prvním případě uživatel zapíše adresu bez toho, aby provedl její výběr ze zobrazené nabídky, neboť zadaným adresním údajům odpovídá právě jedna adresa RÚIAN. Formulář nezobrazí plný tvar adresy, která je následně zapsána do ISEO, pouze informuje o provedení zápisu. Také nedojde k automatickému doplnění názvu ulice do žlutého editačního pole, jak se to děje v případě adresy vybrané ze zobrazené nabídky.

V druhém případě se pak může jednat o zápis adresy bez ulice; odpovídá-li zadanému číslu domovnímu více adres v obci, formulář zobrazí jejich nabídku, po provedení výběru zobrazí hlášku s uvedením plného tvaru adresy, kterou uživatel potvrdí. V případě adresy s ulicí je název ulice doplněn do příslušného žlutého editačního pole, v případě adresy bez ulice se žádný další údaj do formuláře nedoplní. Důvodem je absence polí pro zobrazení jakéhokoli jiného údaje, např. názvu části obce.

OÚORP však mohou již nyní při zápisu změny adresy místa trvalého pobytu pracovat s aplikací C227. V rámci procesu „Změna TP“ uživatel vyhledá požadovanou adresu, jejíž kompletní tvar se zobrazí v sekci „Vybraná nová adresa TP“.

21. MÚ Česká Třebová – formulář M27 (zobrazená adresy pro doručování písemností)

Je technicky možné, aby se při zadání změny adresy trvalého pobytu v Czech POINT (formulář M27 – Zápis údaje o adrese místa trvalého pobytu do agendového informačního systému evidence obyvatel) u občana také zobrazovalo, že má nahlášenou adresu pro doručování písemností?

NÁZOR OÚORP

Občany upozorňujeme na to, aby si v případě stěhování anebo změny trvalého pobytu adresu pro doručování změnili nebo zrušili. Občané však na to, že mají zřízenou adresu pro doručování, s odstupem měsíců a let zapomínají. Pokud by přímo ve formuláři ke změně trvalého pobytu byl údaj s adresou pro doručování, můžeme na to občany upozornit a údaj o doručovací adrese příp. změnit nebo zrušit.

NÁZOR KÚ

Pracovníci OÚORP by výše uvedené uvítali, otázkou je, zda je požadavek technicky možný.

STANOVISKO OSČ

Jak jsme uvedli již v odpovědi k dotazu č. 20, úpravy formuláře Zápis údaje o adrese místa trvalého pobytu do agendového informačního systému evidence obyvatel /M27/ uvažovány nejsou.

Doporučujeme OÚORP používat při zápisu změny adresy místa trvalého pobytu aplikaci C227. Aplikace informuje o evidenci adresy pro doručování písemností upozorněním „DA – doručovací adresa“ v pravé části sekce se zobrazením základních identifikačních údajů občana a zároveň avizuje toto upozornění uživateli připojeným červeným pruhem.

Pro zobrazení evidované adresy pro doručování písemností musí uživatel zvolit z nabídky vertikálního menu záložku Pobyt a možnost Doručovací adresa.

Avizace adresy pro doručování písemností, omezení svéprávnosti nebo například reklamace bude v nové verzi aplikace C227 zachována.

22. MÚ Chrudim – reklamace

Klient si sám přes portál občana zpochybní údaj – nejčastěji se jedná o zpochybnění údaje o trvalém pobytu. My jako uživatelé vidíme pouze toto zpochybnění, ale nevíme, zda si klient přeje změnu trvalého pobytu, ukončení trvalého pobytu, zrušení trvalého pobytu či zavedení doručovací adresy apod. Je možné upravit systém tak, aby bylo zřejmé, co klient žádá a bylo tak jednodušší reagovat na jeho požadavek?

STANOVISKO OSČ

Viz odpovědi k dotazům č. 1 a 5.

23. MÚ Chrudim – zavedení zbavení/omezení rodičovské odpovědnosti do ISEO

Máme povinnost zavést do ISEO zbavení nebo omezení rodičovské odpovědnosti, ale funkce v C227 toto stále neumožňují. Kdy se tak stane?

STANOVISKO OSČ

Jak jsme již informovali v odpovědích k minulým metodickým dnům, všechny procesy, které v současné verzi aplikace C227 a ve formulářích CzechPOINT@office absentují, budou k dispozici v nové verzi C227. Ta bude nasazena nejen pro OÚORP, ale nově i všem ohlašovným, matričním úřadům, KÚ a soudům. Ruku v ruce s přípravou procesů nové verze C227 byly řešeny i úpravy datového modelu ISEO, aby bylo kam údaje o zbavení rodičovské odpovědnosti či opatrovnictví svéprávných osob zapisovat.

Nová verze C227 musí být nasazena zároveň s upraveným datovým modelem ISEO a naráz všem uživatelům; přednostní nasazení pro OÚORP připravené řešení nedovoluje. Aktuálně se řeší bezpečné připojení zejména obcí I. a II. typu. Předpokládáme, že k nasazení dojde v druhé polovině příštího roku.

Je třeba, aby OÚORP podněty soudů k provedení zápisu do ISEO, které se týkají zbavení rodičovské odpovědnosti a opatrovnictví svéprávných osob, shromažďovaly a evidovaly. Tyto podněty bude možné řešit až po nasazení nové verze C227 s využitím procesů, které tato nová verze aplikace nabízí.

Připomínáme, že procesy pro zápis jiného zákonného zástupce, zastoupení členem domácnosti či nápomoci jsou implementovány již ve stávající verzi C227. Obdrželi-li tak OÚORP podnět týkající se některého z těchto institutů, může zápis bezodkladně provést.

24. MÚ Chrudim – zavedení opatrovníka do ISEO

Pokud je někomu ustanoven opatrovník, ale není omezený ve svéprávnosti, máme povinnost zavést opatrovníka do ISEO, ale funkce v C227 toto stále neumožňují. Kdy se tak stane?

STANOVISKO OSČ

Viz odpověď k dotazu č. 23.

5 KÚ KRAJE VYSOČINA

25. Úmrtí držitele dlouhodobě nevyzvednutého občanského průkazu

Na základě nevyzvednutého občanského průkazu vydaného již v roce 2017 občanovi s trvalým pobytem v Čechách, ale žijícího v Německu, jsme od rodiny zjistily, že občan před 4 lety v Německu zemřel. V ISEOP občan figuruje stále jako živý. Kdo má povinnost ohlásit změnu na Zvláštní matriku v Brně, která by správný údaj opravila?

NÁZOR KÚ

Nejvhodnější se jeví, za předpokladu, že dotyčný byl ke dni úmrtí státním občanem ČR, dohodnout se s rodinou, vlastní-li úmrtní list, aby požádala o zápis úmrtí občana do Zvláštní matriky v Brně.

STANOVISKO OSČ

Úmrtí občana v zahraničí zavede na základě k tomu příslušných podkladů Zvláštní matrika v Brně, případně provede šetření tak, aby zápis do knihy úmrtí mohl být proveden i následně zapsán do ISEO. Ohlásit tuto skutečnost na Zvláštní matriku v Brně může rodinný příslušník, orgán veřejné moci nebo i zastupitelský úřad, pokud těmito dokumenty disponuje. V každém případě doporučujeme zavést do ISEO reklamaci na datum a místo úmrtí v souladu s metodickým pokynem MV-47771-5/SC-2022 a vždy také informovat Zvláštní matriku v Brně.

6 KÚ JIHOMORAVSKÉHO KRAJE

26. MÚ Břeclav – potvrzení o státním občanství ČR

Občan požádal o potvrzení o státním občanství ČR. Vyplnil „Žádost o poskytnutí údajů z agendového informačního systému evidence obyvatel“. Potvrzení chtěl vydat dvakrát, zaplatil správní poplatek ve výši 100 Kč. Je v tomto případě nutné, aby si vyplnil dvě žádosti?

NÁZOR KÚ

Ne, není nutné vyplňovat dvě žádosti. Pokud občan požádal o dvě potvrzení o státním občanství ČR a zaplatil správní poplatek ve výši 100 Kč, stačí vyplnit jednu žádost. V žádosti by měl jasně uvést, že požaduje dvě potvrzení.

STANOVISKO OSČ

V případě vyplňování dvou žádostí souhlasíme s názorem KÚ a upozorňujeme, že je potřeba rozlišovat mezi poskytováním údajů podle § 8 odst. 3 ZEO, za něž je vybírán poplatek ve výši 50 Kč za každou i započatou stránku (položka 3 písm. a) sazebníku zákona o správních poplatcích⁶) a žádost o vydání potvrzení podle § 14 odst. 2 obecního zřízení⁷, které není zpoplatněno.

27. MÚ Břeclav – doručovací adresa (zánik adresního bodu)

V případě, že má občan v ISEO zavedenu doručovací adresu a správní orgán zjistí, že tato adresa již neexistuje, protože nemovitost byla odstraněna, může správní orgán doručovací adresu na základě podkladů ze stavebního odboru v ISEO zrušit? Doručovací adresa nebyla v aplikaci C227 reklamována.

NÁZOR KÚ

Podobná problematika byla již řešena, odkazujeme na „Metodické dny pro krajské úřady 2022, dotaz č. 15“.

STANOVISKO OSČ

Adresu pro doručování písemností ve smyslu ustanovení § 10b ZEO nelze zrušit z moci úřední; pouze na písemnou žádost občana.

Je na zodpovědnosti adresáta, aby uvedl pro účely doručování adresu, na kterou mu bude možné skutečně doručovat.

Z výše uvedených důvodů není možné, aby v ISEO docházelo k automatickému zpochybnění údaje u adresy pro doručování písemností. Možnost automatického zpochybnění údaje adresy pro doručování písemností na území ČR bude analyzována a případně realizována s dalšími úpravami ISEO. Vzhledem ke skutečnosti, že adresy na území ČR jsou navázány na konkrétní adresní body, v případě zrušení tohoto adresního bodu bude adresa pro doručování písemností vymazána v ROB a v ISEO by měla být zpochybněna.

⁶ Zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů.

⁷ Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů.

28. MÚ Břeclav – zápis úmrtí na přihlašovací lístek

Je třeba při úmrtí občana na přihlašovací lístky k trvalému pobytu psát datum i místo úmrtí nebo jenom uvést, že občan zemřel?

NÁZOR KÚ

Dle našeho názoru to není nutné uvádět. Je možno uvádět pro lepší orientaci. Jinak jsou tyto údaje uvedeny v ISEO.

STANOVISKO OSČ

Souhlasíme s názorem KÚ, nicméně upozorňujeme, že směrnice MV č.j. MV-136664-24/SC-2021 ze dne 29. prosince 2021 k upřesnění postupů příslušných úřadů na úseku cestovních dokladů, občanských průkazů a evidence obyvatel neukládá povinnost zapisovat údaj o úmrtí na přihlašovací lístek uložený do odkládací evidence po úmrtí občana. V souladu se směrnicí MV se do části „jiné záznamy“ na přihlašovací lístky zapisuje pouze údaj o ukončení trvalého pobytu.

29. MÚ Blansko – reklamace

Při řešení reklamace v ISEO bylo postupováno v souladu s metodikou MV č.j. MV-47771-5/SC-2022. Bylo zjištěno, že za vydání úmrtního listu občana ČR zemřelého v Kanadě musí být zaplacen správní poplatek ve výši 27,50 CAD. Kdo má tento poplatek uhradit?

NÁZOR KÚ

Stejný dotaz byl již řešen – „Metodický den pro krajské úřady 2023“, dotaz č. 46.

STANOVISKO OSČ

Odkazujeme na naše stanovisko z roku 2023.

Agenda zvláštní matriky je specifická, což se projevuje především v souvislosti se zápisy úmrtí českých občanů v zahraničí. Zápisy jsou prováděny na základě cizozemským dokladů a často z podnětu tuzemského či cizozemských orgánů veřejné moci. Ve chvíli, kdy obdržené podklady nejsou dostačující pro provedení zápisu do matriční knihy, chybí protistrana, od níž by Zvláštní matrika v Brně mohla doplnění podání vyžadovat (žadatel), a je tak povinna sama z úřední povinnosti potřebné podklady obstarat. Zatímco v případě slovenských matričních úřadů toto pravděpodobně nečiní větší problém, u britských, australských či např. amerických orgánů je vydání dokladu o úmrtí zatíženo správním poplatkem, přičemž Zvláštní matrika v Brně, stejně jako třeba zastupitelské úřady České republiky, nedisponuje zvláštním fondem pro úhradu těchto poplatků.

30. MÚ Blansko – zápis opatrovníka do ISEO

Jak zapsat opatrovníka do ISEO, když není omezena svéprávnost? Je možno zapsat pouze zastoupení členem domácnosti a smlouvu o nápomoci.

NÁZOR KÚ

Stejný dotaz byl již řešen – „Metodický den pro krajské úřady 2023“, dotaz č. 41.

STANOVISKO OSČ

Doplnění těchto zápisových procesů je součástí projektu nové verze aplikace C227, na které MV pracuje. O nasazení nových zápisových formulářů budou všechny dotčené subjekty včas informovány, vzhledem ke stávajícímu stavu realizace výše zmíněného projektu, především pořízení hardwarových prostředků, je předpokládán termín instalace nové verze aplikace C227 ve druhé polovině roku 2025.

OSČ ve svém sdělení z loňského ledna, adresovaném Ministerstvu spravedlnosti, uvedlo, že pokud soudy nemají nástroj k tomu, aby zápis do ISEO provedly samy a splnily tak povinnost uloženou jim v § 6 ZEO, jsou povinny postupovat podle § 7 odst. 2 ZEO a informovat o nesouladu údajů ISEO místně příslušný OÚORP. Je třeba, aby OÚORP obdržené podněty týkající se zbavení rodičovské odpovědnosti shromažďovaly a evidovaly. Podněty budou řešeny po nasazení upravené verze C227, nabízející jak potřebné zápisové, tak opravné procesy, v režimu podle § 7 odst. 4 a 5 ZEO. OSČ takové podněty také eviduje a ve spolupráci s OÚORP je bude řešit, počítá se s rozesláním metodiky, jak v případě těchto podnětů postupovat. Stejně je, a bude, třeba naložit i s podněty týkajícími se opatrovnictví osob, které nejsou omezeny ve svéprávnosti.

31. MÚ Blansko – zobrazení doručovací adresy v Czech POINT

Nebylo by možné zobrazovat existenci doručovací adresy při změně trvalého pobytu v Czech POINT?

STANOVISKO OSČ

Viz odpověď k dotazu č. 21.

32. Magistrát města Brna – nezletilý vlastník objektu

Vlastníkem objektu je nezletilé dítě. Zákonný zástupce chce za dítě udělit souhlas s ohlášením změny místa trvalého pobytu. Je v tomto případě nutné řešit možný střet zájmů a vyžadovat ustanovení kolizního opatrovníka?

NÁZOR KÚ

S ohledem na nové znění § 10 odst. 6 písm. c) ZEO, kdy se za oprávněnou osobu považuje osoba, která je oprávněná užívat objekt, může zákonný zástupce udělit souhlas se změnou trvalého pobytu.

STANOVISKO OSČ

Souhlasíme s názorem KÚ.

Oprávněnou osobou může být po novele ZEO k 1. 1. 2024 i nezletilý vlastník, za kterého činí úkony vůči třetím osobám zákonný zástupce.

33. Magistrát města Brna – souhlas vlastníka objektu zasláný datovou schránkou

Vlastník objektu (právnícká osoba) zašle souhlas s ohlášením změny místa trvalého pobytu na úřad prostřednictvím datové schránky. Je nutné, aby byl souhlas opatřen elektronickým podpisem statutárního zástupce vlastníka objektu nebo je možné akceptovat:

- souhlas s úředně ověřeným podpisem naskenovaný a zasláný do datové schránky úřadu,
- souhlas bez úředně ověřeného podpisu naskenovaný a zasláný z datové schránky vlastníka objektu do datové schránky úřadu?

Tato problematika je v poslední době velmi aktuální, protože občané vyžadují elektronickou komunikaci s úřady a stále častěji se v praxi setkáváme s tím, že zasílají podklady k ohlášení změny místa trvalého pobytu v elektronické podobě?

NÁZOR KÚ

Dle našeho názoru je možné akceptovat obě dvě varianty, neboť v obou dvou případech se jedná o datovou schránku vlastníka objektu a platí, že odeslání datové zprávy z datové schránky vlastníka nahrazuje jeho podpis.

STANOVISKO OSC

Souhlasíme s názorem KÚ.

34. MÚ Tišnov – přihlášení k trvalému pobytu po návratu z ciziny

Občan s ukončeným trvalým pobytem v ČR, žije v zahraničí cca 30 let, nemá žádný občanský průkaz ani cestovní pas, přijde se svým rodným listem a chce přihlásit k trvalému pobytu do ČR (např. ke své babičce). Je možno občana k trvalému pobytu přihlásit? Neměla by být pochybnost o jeho státním občanství? Jak to, že na úseku občanských průkazů a cestovních dokladů se to pořád řeší, kdy a za jakých podmínek... V ZEO o tom není ani zmínka. Výše uvedený občan se přihlásil k trvalému pobytu, hned si jednoduše vyřídil české doklady a za pár dnů si trvalý pobyt opět ukončil. Pokud by si šel napřed vyřídít doklad např. cestovní pas, musel by doložit (a uhradit) osvědčení o státním občanství (původní neplatný cestovní pas byl vydán před r. 2014). Zatímco když se půjde přihlásit k trvalému pobytu, nikdo po něm žádný doklad o státním občanství chtít nebude a jakmile se přihlásí,

může si české doklady vyřídít pouze s rodným listem.

NÁZOR KÚ

Stejný dotaz byl již řešen – „Metodický den pro krajské úřady 2022“, dotaz č. 31. Poukázali bychom na § 10 odst. 9 ZEO.

STANOVISKO OSC

Přihlášení se k trvalému pobytu po ukončení pobytu v cizině je v zásadě ohlášením změny místa trvalého pobytu podle § 10 odst. 6 ZEO. Ustanovení § 10 odst. 6 písm. b) ZEO ukládá občanovi povinnost „*prokázat totožnost občanským průkazem nebo, nemá-li platný občanský průkaz, jiným obdobným dokladem, který je veřejnou listinou*“. Na rozdíl od toho § 21 odst. 1 a 2 ZCD výslovně ukládá občanovi povinnost prokázat všechny údaje uváděné v žádosti o vydání cestovního dokladu a dále povinnost v konkrétních případech prokázat státní občanství ČR.

ZEO občanovi povinnost prokázat skutečnost, že je státním občanem ČR, neukládá, na základě čehož ohlašovny nejsou oprávněny splnění takové povinnosti od občana vyžadovat. Je namístě připomenout omezenost státní moci zákonem jako jeden ze základních principů fungování právního státu, tj. že stát nesmí činit nic, co mu zákon nedovoluje. Paralelou k tomu je princip, podle kterého může každý občan činit vše, co není zákonem zakázáno, a zároveň nesmí být nucen činit nic, co zákon neukládá.

Při ohlášení změny místa trvalého pobytu lze totožnost prokázat např. i rodným listem a cizozemským dokladem totožnosti, jenž obsahuje fotografii občana. Smyslem prokázání totožnosti je identifikace toho, jenž doklad předkládá, jako jeho oprávněného držitele.

Údaj o státním občanství je jedním z referenčních údajů ROB, přičemž stát garantuje správnost těchto údajů; nejsou-li referenční údaje označeny za nesprávné, jsou jimi orgány veřejné moci při výkonu své působnosti vázány. Předkládá-li občan cizozemský doklad totožnost, pak lze skutečnost, že je státním občanem ČR, ověřit náhledem do ROB.

V případě důvodných pochybností ohledně státního občanství ČR bude ohlašovna postupovat podle § 10 odst. 9 ZEO a vyzve občana k odstranění nedostatků učiněného podání – doložení státního občanství ČR; pokud občan skutečnost, že je státním občanem ČR, ve stanovené lhůtě nedoloží, rozhodne ohlašovna o nezaevidování změny místa trvalého pobytu.

35. MÚ Bučovice – prokázání eDokladem při změně místa trvalého pobytu

V případě, že si klient přehlašuje adresu trvalého pobytu, může se prokázat pouze eDokladem? Vydáme mu v takovém případě potvrzení o změně místa trvalého pobytu (přestože jsme neustříhli roh na občanském průkazu)?

NÁZOR KÚ

Ano, může se prokázat eDokladem, neboť právě tím svou totožnost prokáže. Při změně trvalého pobytu se může prokázat i jiným dokladem, např. cestovním pasem, kde se také neustříhává roh občanského průkazu. Zavedením změny v ISEO skončí platnost občanského průkazu uplynutím 45 dnů ode dne ohlášení změny místa trvalého pobytu.

STANOVISKO OSČ

Nesouhlasíme v tomto případě s názorem KÚ. ZEO v § 10 odst. 7 stanoví při ohlášení změny místa trvalého pobytu občana povinnost ohlašovny oddělit vyznačenou část občanského průkazu a současně vydat občanovi potvrzení o změně místa trvalého pobytu. Možnost, aby občan prokázal svou totožnost jiným dokladem, který je veřejnou listinou, v souladu s ustanovením § 10 odst. 6 písm. b) ZEO, je dána pouze v případě, nemá-li občan platný občanský průkaz. Z výše uvedeného vyplývá, že prokázání totožnosti eDokladem v případě ohlášení změny místa trvalého pobytu není možné.

36. MÚ Bučovice – přihlášení k trvalému pobytu do nemovitosti opatrovance

Syn je soudem ustanoven jako opatrovník matky, která má omezenou svéprávnost. Matka je jedinou majitelkou nemovitosti. Na adresu uvedené nemovitosti chce syn sebe a své syny přihlásit k trvalému pobytu. Může tak učinit, nebo je třeba souhlasu soudu?

NÁZOR KÚ

Dle našeho názoru je třeba si vyžádat souhlas soudu.

STANOVISKO OSČ

Souhlasíme s názorem KÚ.

37. MÚ Bučovice – zápis rodinného stavu pro účely vydání občanského průkazu

V případě, že získá cizinec české státní občanství a je pro vydání občanského průkazu potřeba v ISEO opravit (uvést) jeho rodinný stav, na základě jakých dokladů zapíšeme, že je svobodný? Stačí pouze čestné prohlášení, pokud nemá jiný doklad?

NÁZOR KÚ

Stačí jeho prohlášení, že je svobodný. Pokud se prokáže, že údaj o jeho rodinném stavu není správný, tak se tento údaj zneplatní a řeší se to formou reklamace.

STANOVISKO OSC

Údaj o rodinném stavu šetří příslušný KÚ v rámci státoobčanského šetření. V dotazníku žadatel uvádí informaci o svém rodinném stavu. Pokud uvede, že je svobodný, žádné čestné prohlášení se nevyžaduje. V případě, že má k dispozici cizozemský doklad o uzavření manželství nebo registrovaného partnerství, údaj o rodinném stavu se zpochybní do doby jeho legalizace v ČR.

7 KÚ OLOMOUCKÉHO KRAJE

38. MÚ Zábřeh – reklamace

Naprostá většina reklamací, které mají řešit obce s rozšířenou působností, je neoprávněná. Nejčastější požadovanou hodnotou je „datum úmrtí“, přičemž tyto jsou jako reklamované zadávány pouze pár dní po úmrtí občana, tedy v době, kdy ještě úmrtí v systému zadáno být fakticky nemůže. Např. požadovaná hodnota data úmrtí je 19.05.2024 a datum účinnosti reklamace je 21.05.2024. Podle IČO právnické osoby 72496991 zadává tyto reklamace Úřad práce ČR. Stačí přitom počkat přiměřenou dobu a data úmrtí jsou do systému zadána a souhlasí s požadovanými hodnotami.

V poslední době se ale také množí reklamace zadávané právnickou osobou IČO 17651921, tedy DIA. Tyto reklamace se týkají trvalých pobytů a doručovacích adres, jako požadovaná hodnota je vždy uvedena pouze číselná řada, což je zřejmě kód stavebního objektu v RÚIAN. Po prověření se však nikdy nejedná o oprávněnou reklamaci.

Z celkem 37 reklamací řešených od začátku roku 2023 v naší ORP nebyla oprávněná ani jedna. Jedná se o zbytečné zatěžování ORP, chtěli bychom požádat o nápravu situace.

STANOVISKO OSC

Reklamace uvádějící identifikační číslo DIA jsou zpravidla reklamacemi uplatněnými samotným občanem přes Portál občana, jehož správcem je právě DIA. Jedná-li se o reklamaci adresy místa trvalého pobytu nebo adresy pro doručování písemností, pak číselný identifikátor uvedený v poli „Požadovaná hodnota“ je kódem adresního místa RÚIAN.

Více viz odpovědi k dotazům č. 1 a 5.

39. MÚ Hranice – ohlášení změny trvalého pobytu

Jak postupovat v případě, kdy se občan dostaví na ohlašovnu ohlásit změnu svého trvalého pobytu a fyzicky předloží nájemní smlouvu, která je ze strany pronajímatele i nájemce podepsaná elektronicky přes systém (aplikaci), která umožňuje elektronický podpis (např. signi.com). Předkládaná smlouva je tedy vytištěná z této aplikace nebo z e-mailu.

Navrhujeme, aby občan zaslal tuto smlouvu ve formátu PDF na danou ohlašovnu (respektive úřad) e-mailem nebo datovou zprávou, aby mohly být ověřeny certifikáty u připojených podpisů na nájemní smlouvě a faktické datum podpisu smluv.

NÁZOR KÚ

Domníváme se, že nestačí předložit nájemní smlouvu v kopii. Smlouva by měla být předložena v originálu nebo ve formě, která má charakter originálu. Znamená to, že občan může předložit elektronický dokument podepsaný zaručenými elektronickými podpisy, nebo analogový dokument, který vznikl jako výstup z autorizované konverze z elektronické verze uzavřené smlouvy.

STANOVISKO OSČ

OSČ se k obdobné věci vyjádřil v roce 2023 následovně:

Do nedávna bylo možné dokument s úředně ověřeným podpisem předložit v elektronické podobě pouze tím způsobem, že podpis byl úředně ověřen na listinné podobě dokumentu a ten byl následně autorizovaně konvertován postupem podle zákona o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů¹. Podle § 22 odst. 2 zmíněného zákona totiž „dokument, který provedením konverze vznikl (dále jen „výstup“), má stejné právní účinky jako dokument, jehož převedením výstup vznikl (dále jen „vstup“), zatímco podle následujícího odstavce platí, že „má-li být podle jiného právního předpisu předložen dokument v listinné podobě správnímu orgánu, nebo soudu anebo jinému státnímu orgánu, zejména aby byl užit jako podklad pro vydání rozhodnutí, je tato povinnost splněna předložením jeho výstupu.“ Po zavedení možnosti úředního ověření elektronického podpisu (tzv. e-legalizace) v zákoně o ověřování⁸ i notářském řádu⁹ je též možnost předložit dokument v elektronické podobě podepsané uznávaným elektronickým podpisem (viz § 6 zákona o službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce¹⁰), který byl úředně ověřen.

Vzhledem k absenci bližší úpravy v ZEO neshledáváme právní překážku, která by bránila využití obou zmíněných postupů pro předložení úředně ověřeného písemného potvrzení oprávněné osoby o souhlasu s ohlášením změny místa trvalého pobytu ve smyslu § 10 odst. 6 písm. c) uvedeného zákona. Jako diskutabilní však vnímáme praxi, kdy úředně ověřené písemné potvrzení oprávněné osoby zasílá ohlašovně přímo oprávněná osoba. S ní jako samostatným „podatelem“ totiž ZEO nepočítá a takový postup se jeví být *praeter legem*. Jakkoliv se praktické obtíže s uchováváním elektronicky doručených prohlášení a jejich „spárováním“ s ohlášením provedeným občanem, který ohlašuje změnu místa svého trvalého pobytu, nemusí jevit jako náležitý důvod, je třeba mít na paměti, že výkon vrchnostenské veřejné správy, kterou je i změna trvalého pobytu, je ovládán zásadou legality. Byť se situace, která je předmětem našeho hodnocení, může zdát účelná, a to nejen z pohledu adresátů veřejné správy, nekoresponduje minimálně litéře zákona a patrně ani úmyslu zákonodárce.

⁸ Zákon č. 21/2006 Sb., o ověřování shody opisu nebo kopie s listinou a o ověřování pravosti podpisu a o změně některých zákonů (zákon o ověřování), ve znění pozdějších předpisů.

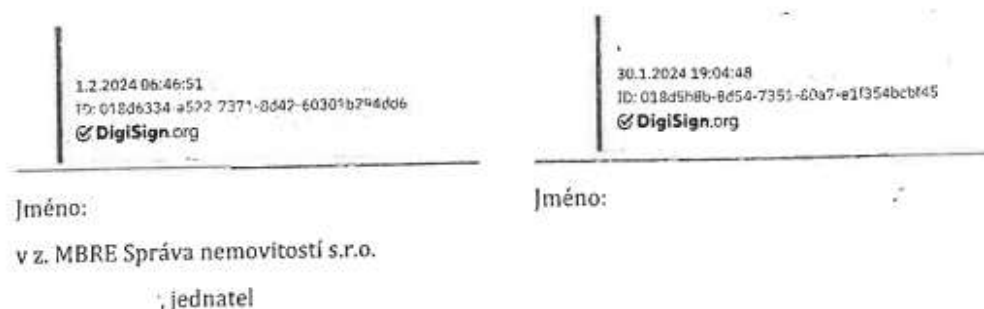
⁹ Zákon č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád), ve znění pozdějších předpisů.

¹⁰ Zákon č. 297/2016 Sb., o službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce, ve znění pozdějších předpisů.

8 KÚ MORAVSKOSLEZSKÉHO KRAJE

40. MÚ Karviná – předložení nájemní smlouvy v listinné podobě s elektronickým podpisem

Při ohlášení změny místa trvalého pobytu předloží občan nájemní smlouvu v listinné podobě, která je podepsána pouze elektronickým podpisem, bez konverzní doložky a bez e-legalizace (viz obrázek). Lze tyto předložené nájemní smlouvy akceptovat?

NÁZOR KÚ

KÚ uvádí, pouze pro doplnění, že se navyšuje počet společností vlastníci byty, které vedou veškerou dokumentaci týkající se nájmu bytů pouze v elektronické podobě (s ohledem na nižší náročnost ve věci vedení dokumentace a následné archivace). Příklad: nájemce má přístup ke své nájemní smlouvě přes aplikaci dané pronajímající firmy, kdy ohlašovně bývá tato smlouva zaslána e-mailem, smlouva v el. podobě je opatřena jak el. podpisem vlastníka, tak el. podpisem nájemce).

STANOVISKO OSČ

Viz vyjádření k dotazu č. 39.

41. MÚ Frenštát pod Radhoštěm – oprava údajů v ISEO

Podle § 7 odst. 6 ZEO „pokud osoba zemřela před 1.7.2000 a z úřední činnosti se zjistí, že je v informačním systému vedena s neúplnými nebo nesprávnými údaji, příslušný OÚORP dodatečně doplní nebo opraví pouze údaje o úmrtí“.

Příklad: U ženy, která zemřela před 1.7.2000, se zjistí, že má nesprávně uvedené děti (děti patří dle rodné matriky jiné ženě). Tyto děti však již také zemřely před 1.7.2000.

Bude se tento údaj opravovat nebo skutečně dle zákona nikoli? Pokud by se měl opravit – bude ho opravovat OÚORP dle posledního trvalého pobytu dětí nebo podklady pro takovou opravu má OÚORP poslat na OSČ?

STANOVISKO OSČ

Odkazujeme na naše vyjádření ze dne 12. 7. 2024 k písemnému dotazu zaslánému odborem správních činností a obecní živnostenský úřad Městského úřadu Frenštát pod Radhoštěm dne 24.6.2024, č. j. OSŽU/19303/2024/ilepikov /spis 47/2024, ve kterém jsme konstatovali, že příslušní k prověření správnosti vedených údajů a opravě nesprávně vedených údajů vedených v ISEO jsou v souladu s § 7 odst. 4 ZEO OÚORP podle trvalého pobytu občana, popř. podle jeho poslední adresy místa trvalého pobytu.

Znění § 7 odst. 6 ZEO stanoví, že pokud došlo k úmrtí osoby vedené v ISEO před účinností ZEO a údaje k ní nejsou v informačním systému uvedeny, budou dodatečně doplněny nebo opraveny pouze údaje o úmrtí. Z uvedeného vyplývá, že jsou-li v ISEO detekovány nesprávně navedené vazby v záznamu subjektu údajů, který zemřel před 1. červencem 2000, je nezbytné, tyto opravit, příp. odstranit, pokud se je nepodaří příslušnému OÚORP prošetřit. Údaje vedené v ISEO jsou využívány oprávněnými subjekty např. notáři, jakožto zásadní zdroj informací v rámci projednávání dědických řízení.

42. MÚ Frenštát pod Radhoštěm – přihlašovací lístek k trvalému pobytu

Jak postupovat při vypisování přihlašovacího lístku k trvalému pobytu v různých situacích, např. u změny příjmení po sňatku, při návratu z ciziny po ukončení trvalého pobytu v ČR atd. Některé úřady přihlašovací lístky vrství, některé škrtají, jiné opravují pouze v PC.

Prosíme o sjednocení metodiky.

STANOVISKO OSČ

Metodika je stanovena v prováděcím předpisu – Směrnice MV č. j. MV-136664-24/SC-2021 k upřesnění postupů příslušných úřadů na úseku cestovních dokladů, občanských průkazů a evidence obyvatel.

Přihlašovací lístek k trvalému pobytu je vyplňován pouze v případě, že občan ohlásí změnu místa trvalého pobytu.

43. KÚ – návrh změny metodického pokynu ve věci zápisu státního občanství do ISEO

KÚ navrhuje změnu metodického pokynu MV ve věci zápisu státního občanství do ISEO.

Po zpřístupnění osoby v ISEO Ministerstvem vnitra je KÚ:

- MV vyzván k zajištění nápravy ve spolupráci s příslušným obecním úřadem obce s rozšířenou působností dle místa trvalého pobytu, kdy je tento úkon obecního úřadu obce s rozšířenou působností Ministerstvem vnitra kontrolován, zda je správně a v celém rozsahu naveden, a poté je zpřístupnění osoby Ministerstvem vnitra v ISEO ukončeno; NEBO
- MV informován, že došlo k nápravě přímo Ministerstvem vnitra.

S ohledem na rozdílné postupy, kdy je ale v obou případech výsledný efekt nápravy kontrolován MV, KÚ navrhuje změnu metodického pokynu, kdy odstranění nesouladu v ISEO bude zajišťováno pouze MV na základě podnětu příslušného správního orgánu, bez spolupráce s OÚORP.

STANOVISKO OSČ

Změna metodického pokynu Ministerstva vnitra ve věci zápisu státního občanství do ISEO není v tuto chvíli připravována. Odkazujeme na naše vyjádření z Metodických dnů 2022.

Problematika zápisu nabytí státního občanství ČR do ISEO je specifická variabilitou jednotlivých případů. Zatímco některé z dotčených osob nejsou v informačních systémech MV evidovány vůbec, údaje jiných jsou dostupné jak v ISEO, tak v agendovém informačním systému cizinců a ROB, bez vzájemné provazby těchto záznamů. Výjimkou nejsou případy, kdy je v ISEO potřeba zohlednit kontinuitu státního občanství ČR po nabytí cizího státního občanství manžela za trvání manželství,

vyznačit, že k nabytí státního občanství ČR nedošlo, případně zpětně zapsat pozbytí a následné znovunabytí státního občanství ČR.

Postup zápisu nabytí státního občanství ČR do ISEO byl nastaven v únoru 2013 a v březnu 2015 byl revidován v souvislosti s nasazením formulářů pro zápis nabytí / pozbytí státního občanství ČR v CzechPOINT@office. Důsledným dodržováním těchto metodických pokynů je předcházeno zakládání následně obtížně řešitelných duplicít záznamů v ROB.

Nepostupuje-li OSČ při spolupráci s KÚ vždy stejně, je to dáno právě specifičností každého jednotlivého případu a individuálním posouzením možností jeho řešení. OSČ v součinnosti s OCIS bere v potaz především to, zda a kde jsou jaké údaje dotčené osoby evidovány, zda tyto údaje vyžadují „úpravu“ před samotným provedením zápisu nabytí státního občanství (např. sloučení záznamů v ISEO), zda procesy dostupné OÚORP a KÚ dovolují zohlednit všechny nastalé skutečnosti. A v neposlední řadě i to, jak rychle je třeba zápis provést.

Jak jsme již informovali v souvislosti s jinými dotazy, v současné době je realizován projekt, v rámci kterého jsou řešeny úpravy webové aplikace ISEO (tzv. aplikace „C227“), aby tuto aplikaci mohly do budoucna využívat např. i KÚ. Těm tato aplikace umožní jednak provádět zápisy do ISEO, jednak využívat evidované údaje. Před spuštěním upravené aplikace bude probíhat informační kampaň – budou prováděna školení, uživatelé se budou moci s aplikací sami seznámit prostřednictvím školící aplikace, k dispozici jim budou uživatelské dokumentace a metodické pomůcky.

Spolu s nasazením nového řešení zápisů nabytí/pozbytí státního občanství ČR do ISEO bude třeba zrevidovat a aktualizovat i dostupné metodické pokyny, včetně pokynů týkajících se zápisů nabytí/ pozbytí státního občanství.

44. KÚ – novela zákona o evidenci obyvatel

Je výhledově počítáno s novelou zákona o evidenci obyvatel?

STANOVISKO OSČ

Viz odpověď na otázku č. 17.

AGENDA OBČANSKÝCH PRŮKAZŮ A CESTOVNÍCH DOKLADŮ

1 MAGISTRÁT HLAVNÍHO MĚSTA PRAHY

1. ÚMČ Praha 21 – nezobrazení údajů v CDBP

Údaj o poručníkovi se nezobrazuje v CDBP. U rodiče nelze v ISEO zavést omezení rodičovské odpovědnosti. Bez předloženého rozsudku tak OÚORP nemá, jak zjistit či ověřit skutečnost, případně zamezit podání žádosti o občanský průkaz/cestovní doklad dítěti rodičem zbaveným rodičovské odpovědnosti.

STANOVISKO OSC

Funkcionalita je připravena a otestována, čeká se na nasazení do produkčního prostředí v rámci rozsáhlejšího upgradu aplikace C227. Po nasazení do aplikace C227 bude údaj zobrazován v CDBP v záložce „informační panel“. Poručník je veden v ISEO v položce jiného zákonného zástupce s tím, že editorem této položky by měly být soudy (prozatím editují údaj obecní úřady obcí s rozšířenou působností). V rámci větších úprav aplikace CDBP bude požádáno o technické posouzení a finanční náročnost požadovaného propisu do aplikace CDBP.

2 KÚ STŘEDOČESKÉHO KRAJE

2. MÚ Říčany – nahlášení ztráty občanského průkazu

Jak postupovat v případě, že je občan upoután na lůžku a jeho stav je tak vážný, že není schopen komunikace s okolím, není schopen se podepsat a v nemocnici (což se stává velice často) nebo jinde mu ztratí občanský průkaz. Může ztrátu nahlásit příbuzný nebo jiná osoba i bez zvláštní plné moci za předpokladu, že předloží např. rodný list nebo jiný osobní doklad nemohoucího? Pokud toto možné není, jak v takovém případě postupovat.

NÁZOR KÚ

Dotaz byl řešen již v předchozích metodických dnech. Ano, ztrátu občanského průkazu může za držitele občanského průkazu ohlásit i jiný občan. Je na správním orgánu, který ohlášení přijímá, vyhodnotit daný případ, vše důsledně zaprotokolovat a vyžadovat od ohlašujícího občana náležité prokázání totožnosti.

STANOVISKO OSČ

Souhlasíme s názorem KÚ. Tímto způsobem se postupovalo již za pandemie Covid19.

3. Magistrát města Kladna zavedení zadržení ztráty a zápis přestupku

Pokud občanovi skončí platnost občanského průkazu a nepožádá si v zákonné lhůtě o nový občanský průkaz (§ 11 a § 34 ZOP) zadržujeme v těchto případech občanské průkazy. Současně vydáváme občanům potvrzení o zadržení občanského průkazu. Pokud je občanský průkaz prošlý nebo neplatný z důvodu změny pobytu nebo stavu okamžitě ho v aplikaci C227 skartujeme – tedy každý, kdo má do této aplikace vstup, si může uvedené údaje zkontrolovat.

Budeme tedy u všech těchto občanů zavádět do aplikace zadržení občanského průkazu?

Občan se tímto jednáním také dopouští přestupku – v aplikaci uvedena druhá možnost § 11, budeme tedy u všech těchto klientů zavádět i tento přestupek, i když v praxi tento přestupek řešíme pouze ústní domluvou? Pokud přijde občan při změně stavu po úmrtí partnera a promešká zákonný termín máme mu tento přestupek zaznamenávat do aplikace?

Dosud jsme přestupky – ztráty, odcizení, poškození občanského průkazu řešily vypsáním protokolu, který máme vedený v listinné formě, zavádíme do E-spisové služby, zakládáme dle abecedy do šanonů a dle skartačního protokolu máme založené 20 let. Pokud se přestupku dopustil občan s pobytem mimo ORP Kladno, zasílala jsem oznámení prostřednictvím datových stránek na příslušný úřad.

Máme tedy ještě zavádět tyto přestupky v aplikaci C227 u klientů mimo naše ORP nebo u všech klientů?

NÁZOR KÚ

Z důvodu splnění povinnosti stanovené § 66 odst. 3 ZOP a sjednocení různorodé praxe při zasílání oznámení projednání přestupku (datovou schránkou, kontejnerem přes MV nebo v listinné formě apod.) bylo v prostředí aplikace C227 (ISEOP) vytvořeno systémové řešení pro evidování projednaných přestupků na úseku občanských průkazů. Zde se tedy zaznamenávají všechny projednané přestupky, mimo jiné také typ přestupku a způsob jeho vyřešení. Daná funkcionalita umožňuje též zaevidování vyřešení přestupkového jednání domluvou. Tímto postupem nedochází ke změně při vyplnění protokolu

a jeho následném uchování v případě ztráty, odcizení atd. občanského průkazu. K uvedenému bylo všem ORP spadajícím do působnosti KÚ Středočeského kraje zasláno sdělení OSČ č. j.: MV-46905-1/SC-2024 ze dne 19.04.2024 (včetně přílohy Úpravy aplikace C 227), a to datovou schránkou dne 23.04.2024 pod č. j.: 056015/2024/KUSK.

STANOVISKO OSČ

Jestliže dojde ke skončení platnosti občanského průkazu, jeho odevzdání ORP a následnému vyznačení skartace, není potřeba evidovat zadržení takového občanského průkazu.

V části dotazu týkajícího se evidování přestupků v aplikaci C227 souhlasíme s názorem KÚ.

3 KÚ JIHOČESKÉHO KRAJE

4. MÚ Kaplice – zavádění údajů do ISEOP

Občan změni trvalý pobyt, následně ztratí občanský průkaz, první indikace je Z5 – tedy změna trvalého pobytu. Občanský průkaz ztratil ale v době, když už byl zneplatněn lhůtou po změně trvalého pobytu.

Jak zadat indikaci, že došlo i ke ztrátě? Když nebude vyznačena indikace S0, že byl občanský průkaz skartován, dojde k situaci, že nebude indikace žádná nebo varianta, že je občanský průkaz znehodnocen a ponechán.

V případě žádné další indikace, v aplikaci to vypadá, že občanský průkaz nebyl jakoby odevzdán a správní orgán toto neřešil. Jelikož to v aplikaci ISEOP vidí i ostatní úřady, bylo by vhodné umožnit indikaci S0 vyznačit, aby další správní orgán po občanovi pak ten ztracený občanský průkaz nevyžadoval.

NÁZOR KÚ

Neposkytnut.

STANOVISKO OSČ

Podle § 26 odst. 3 ZOP se v ISEOP o neplatném občanském průkazu vede datum skutečného skončení platnosti a důvod skončení platnosti. Jestliže platnost občanského průkazu již skončila např. indikací Z5, nelze zapsat ohlášení ztráty nebo odcizení jako jiný důvod skončení platnosti.

ZOP ukládá v § 36 odst. 5 držiteli ohlásit ztrátu nebo odcizení občanského průkazu. Pokud občan ohlásil ztrátu nebo odcizení neplatného občanského průkazu, lze ji zaznamenat v ohlášení poškození, zničení, ztráty, odcizení nebo nebezpečí zneužití občanského průkazu. Z daného bude zřejmé, proč nedošlo k odevzdání.

4 KÚ LIBERECKÉHO KRAJE

5. eDoklady

Nesouhlasíme s doporučeným postupem zaslaným MV k výkladu životních událostí, při kterých lze prokázat totožnost eDokladem. Podle našeho názoru není výklad v jednotnosti s platnou legislativou.

- a) eDoklad podle našeho názoru není možné použít pro prokázání totožnosti při podání žádosti. Pokud občan žádá o nový občanský průkaz, je přeci nezbytné předložit dosavadní doklad. Oprávněná úřední osoba musí posoudit stav občanského průkazu. Pouze tak posoudí, zda jsou dány důvody o rozhodnutí o skončení platnosti dle § 35 ZOP, a zda je tím pádem nutné vybrat také případně správní poplatek. Jak může úřední osoba rozhodnout o rozsahu poškození, když průkaz nevidí? Mohlo by tak jednoznačně docházet k obcházení zákona. Například pokud žadateli sice končí platnost za méně než 6 měsíců, ale občanský průkaz je poškozený, nebo jej žadatel vůbec nemá (ztráta/ odcizení, kterou dosud neohlásil a používá pouze eDoklad), je povinen uhradit správní poplatek 200 Kč. Tímto způsobem by mu bylo umožněno podat žádost na končící platnost a obešel by tak i svou zákonnou povinnost ohlásit ztrátu. Sice je uvedeno v bodě, kdy nelze použít pro ztotožnění eDoklad, že případ žádosti o občanský průkaz z důvodu poškození nelze přijmout, nicméně z praxe vyplývá, že žadatel by takovou skutečnost mohl při podání žádosti cíleně tajit.
- b) Další rozporný případ je prokázání totožnosti eDokladem po změně trvalého pobytu. V případě změny trvalého pobytu je nutné předložit fyzicky občanský průkaz, kdy je oddělen příslušný roh občanského průkazu a žadateli je předáno Potvrzení o změně trvalého pobytu – pouze takto je občanský průkaz nadále platný. Při podání žádosti je podle našeho názoru žadatel povinen předložit občanský průkaz včetně Potvrzení o změně trvalého pobytu, které je evidovaným tiskopisem (má své číslo) a které se taktéž dopisuje do žádosti o nový občanský průkaz. Z předloženého Potvrzení o změně trvalého pobytu také oprávněná osoba kontroluje, zda souhlasí doplněný údaj s údajem v ISEO (v případě rozporu se řeší oprava chybného záznamu ještě před náběrem žádosti – z praxe potvrzujeme, že dochází k chybám ohlašen při evidování trvalého pobytu, které je potřeba občas opravit). Pokud by došlo ke zrušení Potvrzení o změně trvalého pobytu shodně jako u změny stavu, kdy se pouze odděluje roh občanského průkazu, byl by postup více v souladu se zákonem, nicméně i tak je potřeba posoudit stav a skutečnost, že vůbec fyzicky občanský průkaz existuje, viz bod a).
- c) Převzetí vlastního občanského průkazu s eDokladem je zcela v rozporu s § 31 ZOP, který jasně stanovuje povinnost žadatele odevzdat dosavadní občanský průkaz, nebo jej předložit ke znehodnocení, chce-li si jej ponechat. Není možné vydat nový občanský průkaz na eDoklad, dosavadní občanský průkaz zneplatnit v systému a žadateli jej ponechat. Pokud žadatel nemá při převzetí k odevzdání dosavadní občanský průkaz, není podle našeho názoru možné převzetí nového občanský průkaz.
- d) Považujeme za důležité i vyznačení skutečnosti, že ke ztotožnění žadatele došlo prostřednictvím eDokladu (např. eOP č. ...). Z praxe již víme, že eDoklad po ohlášení ztráty občanského průkazu z aplikace nezmizí okamžitě. Pokud se tedy občan prokazuje eDokladem poté, co ohlásil ztrátu dokladu, může se jednat o přestupek. Mohlo by docházet k cílenému zneužívání a informace

o způsobu prokázání totožnosti by mohla být v budoucnu rozhodující pro objasnění případných podvodů (př. legalizace podpisu – ověření doložky – dotazy soudy, Policie ČR).

Smyslem eDokladu je umožnit občanovi prokázání totožnosti. Nicméně stále zůstává několik událostí, které vyžadují faktické prokázání občanským průkazem – změna trvalého pobytu, sňatek a podle našeho názoru i samotná žádost o občanský průkaz. Jediný případ, se kterým se ztotožňujeme je prokázání totožnosti eDokladem v případě ztráty. Použití tohoto podpůrného prostředku ztotožnění držitele, který ohlašuje ztrátu dokladu, považujeme, i s ohledem na praxi, kdy je používáno hodnověrné ztotožnění, ztotožnění pomocí rodného listu bez fotografie nebo ztotožnění prostřednictvím 2 svědků, za více než přínosné.

NÁZOR KÚ

Vzhledem k zasláné metodice ve věci předkládání eDokladu a jeho uznání či neuznání v různých životních situacích se ztotožňujeme s názorem MV. Případně doporučujeme MV poskytnout další rozšířenou metodiku vycházející z praktických zkušeností pro rychlejší aplikaci a pochopení nové funkcionality eDokladu, neboť se jedná o další novou možnost k prokázání totožnosti občana. Na základě vydané metodiky nesouhlasíme s názorem Magistrátu města Liberec u vyjmenovaných případů s jeho tvrzením o nutnosti předkládání dokladu totožnosti občana pouze plastovým občanským průkazem. Současně si dovoluujeme připomenout, že za doklad totožnosti je považován i cestovní doklad po jehož předložení dojde k též k řádnému ztotožnění občana a který na základě své svobodné vůle má možnost uzavřít manželství bez oddělení příslušné části dokladu. V případech, kdy nebude matričnímu úřadu předložen fyzický doklad, je třeba poučit občana, že po uplynutí lhůty 45 dní od konkrétní změny bude občanský průkaz automaticky zneplatněn.

STANOVISKO OSC

Souhlasíme s názorem KÚ.

6. Znovuobnovení dokladu

Pokud dojde ke zneplatnění dokladu vlivem chybného zápisu matričního úřadu, je správný postup znovuobnovit doklad nebo rovnou požádat o nový? Hovoříme o situaci, když se nedopatřením podařilo matrikáře zapsat sňatek s jiným rokem uzavření sňatku. Vlivem toho byl okamžitě zneplatněn cestovní pas manželky, který by ale jinak byl platný ještě 3 měsíce po uzavření sňatku. Je v tomto konkrétním případě správné po provedené opravě data uzavření sňatku v ISEO znovuobnovit cestovní pas (požádat o znovuobnovení MV) v ISECD, nebo rovnou požádat o nový cestovní pas, který by žadatelka stejně musela z důvodu změny příjmení vyměnit?

NÁZOR KÚ

Souhlasíme s názorem magistrátu, neboť skutečně může dojít v jakékoli oblasti k chybnému úřednímu postupu. Názor ponecháme na MV.

STANOVISKO OSČ

Při chybném zavedení data uzavření manželství, které zapříčiní předčasné skončení platnosti cestovního pasu, doporučujeme požádat o znovuoobnovení platnosti cestovního pasu MV a cestovní pas držitelce ponechat. Občan může mít na číslo dosavadního cestovního pasu navázanou letenku či vízum, tudíž vydáním nového cestovního pasu by došlo k vícenákladům ze strany občana či úplného propadnutí letenky/víza.

7. Ohlášení ztráty prostřednictvím datové schránky podnikající fyzické osoby

Nesouhlasíme s akceptací Ohlášení ztráty dokladu z datové schránky podnikající fyzické osoby, která slouží pro komunikaci s úřady z pozice podnikatele/živnostníka, a je tím pádem přímo svázaná s podnikáním. I DIA, která je správcem datových schránek, uvádí, cit.: *Jde o dva různé subjekty z pohledu platné legislativy. Datová schránka podnikající fyzické osoby je primárně určena pro profesní účely. Proto tímto typem datové schránky nemusí jít vyřídít služby, které jsou výhradně určené pro osobní účely. Pro vyřizování osobních záležitostí (např. výpis z Rejstříku trestů) je určena datová schránka fyzické osoby.* Domníváme se, že blokáce osobního dokladu je jednoznačně službou pro osobní účely. Je nutné vzít na zřetel, že mnohdy do datové schránky podnikající fyzické osoby, mají přístup pověřené osoby či administrátoři, kterým přístup podnikatel umožnil a správní orgán nepozná, kdo konkrétně poslal datovou zprávu z této datové schránky. Mohlo by tak dojít ke zneužití a jak by správní orgán řešil svou odpovědnost, když akceptoval podání osobního charakteru z datové schránky určené pro komunikaci ve věcech podnikání?

NÁZOR KÚ

Dotaz již řešen v metodickém materiálu z roku 2023, str. 19, bod 40.

STANOVISKO OSČ

Souhlasíme s názorem KÚ.

5 KÚ PARDUBICKÉHO KRAJE

8. MÚ Vysoké Mýto – čtečka Axagon

Pan XY si chtěl uložit do svého občanského průkazu digitální autorizační razítko. Při kontrole funkčnosti jeho občanského průkazu jsme zjistili, že pro nás je občanský průkaz v pořádku. Pan XY ale není schopen do něj nahrát certifikát. Proto se provedla reklamáce občanského průkazu, která byla zamítnuta z důvodu, že čtečka zn. Axagon poškodila adresářovou strukturu občanského průkazu (viz protokoly a zamítnutí reklamáce OSC), neboť si poškození občanského průkazu nevědomě přivodil použitím čtečky Axagon.

Bylo by možné, aby MV upozornilo, popř. poskytlo informaci občanům, které čtečky jsou rizikové?

NÁZOR KÚ

Doporučujeme uvědomit o výše uvedeném problému všechny ORP (viz přílohy dotazu).

STANOVISKO OSC

Vzhledem k tomu, že problematika nespadá do působnosti OSC, požádáme o zaslání informace DIA, která má aktuální a veškeré informace.

9. MÚ Pardubice – akceptace rozsudku o omezení svéprávnosti

Dle § 12 odst. 5 písm. b) ZOP je opatrovník povinen předložit k podání žádosti o občanský průkaz rozsudek o omezení svéprávnosti. V současnosti se v rozsudcích většinou uvádí, že občan je omezen ve svéprávnosti na dobu 5 let. Je možné akceptovat rozsudek vydaný např. v roce 2015? Tento rozsudek mohl již pozbýt platnosti a opatrovníkem byl jmenován někdo jiný. Jak staré rozsudky je možné přijmout k podání žádosti?

NÁZOR KÚ

Viz ustanovení § 59 občanského zákoníku¹¹.

„(1) Soud může svéprávnost omezit v souvislosti s určitou záležitostí na dobu nutnou pro její vyřízení, nebo na jinak určenou určitou dobu, nejdéle však na tři roky. Je-li zjevné, že se stav člověka v této době nezlepší, může soud svéprávnost omezit na dobu delší, nejdéle však na pět let.

(2) Uplynutím doby omezení svéprávnosti právní účinky omezení zanikají. Zahájí-li se však v této době řízení o prodloužení doby omezení, trvají právní účinky původního rozhodnutí až do nového rozhodnutí, nejdéle však jeden rok.“

STANOVISKO OSC

Souhlasíme s názorem KÚ. Po uplynutí předmětné lhůty doporučujeme požádat občana o předložení dokumentů prokazujících nového řízení o prodloužení omezení svéprávnosti či ověřit přímo u konkrétního soudu.

¹¹ Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů.

10. MÚ Pardubice – prokázání totožnosti jiným hodnověrným způsobem

Dle § 13 odst. 4 ZOP je občan při podání žádosti prokázat svoji totožnost občanským průkazem, rodným listem nebo jiným dokladem totožnosti. V případě, že nemá ani jeden z těchto dokladů prokáže svoji totožnost jiným hodnověrným způsobem, např. svědky. Jde-li o občana, který nenabyl plnoletosti a jako svědci se dostaví kamarádi, tzn. též osoby nezletilé, je možné přijmout jejich svědeckou výpověď? Neměl by alespoň jeden ze svědků být plnoletý? Je přípustné postupovat jako u plné moci, kdy občan ve věku 15 let dá plnou moc k převzetí dokladu též osobě mladší 18 let?

NÁZOR KÚ

Lze, výjimky, kdy nelze takto postupovat upravuje ustanovení § 68 ZOP.

„§ 68

Jednání za osobu, která dosáhla věku 15 let

(1) Za osobu, která dosáhla věku 15 let, které byl jmenován opatrovník z důvodu, že jí její zdravotní stav působí obtíže při hájení jejích práv, může jednat při postupech podle tohoto zákona a vykonávat práva a povinnosti podle tohoto zákona tento opatrovník. Opatrovník může jednat podle věty první, pouze umožňuje-li to rozsah jeho působnosti.

(2) Za osobu, která dosáhla věku 18 let, které brání duševní porucha samostatně právně jednat, může jednat při postupech podle tohoto zákona a vykonávat práva a povinnosti podle tohoto zákona člen domácnosti, jehož oprávnění zastupovat bylo schváleno příslušným orgánem veřejné moci.“

STANOVISKO OSČ

Souhlasíme s názorem KÚ. Nezletilý, tj. občan ve věku 15–18 let, může být svědkem pro prokázání totožnosti občana při pořízení žádosti o občanský průkaz či cestovní pas, za podmínky, že předloží doklad totožnosti.

11. MÚ Chrudim – výběr správního poplatku

Jaký správní poplatek vybrat při ohlášení ztráty u dítěte do 15 let, když se zároveň podává žádost o nový občanský průkaz? 200 Kč ztráta a 100 Kč občanský průkaz pro dítě do 15 let? Vyvinul se nebo změnil právní názor na věc? V jakém čase vybírat „za ztrátu“ a v jakém čase vybírat „dětský občanský průkaz“?

NÁZOR OÚORP

Sbírka zákonů č. 270/2021, položka 8 - osvobození od poplatku a poznámka – při podání žádosti o vydání občanského průkazu, i když se k danému úkonu vztahuje více správních poplatků, se vždy vybere pouze jediný, a to nejvyšší správní poplatek. V metodických dnech 2023 KÚ uvedl – pokud je žádost o "dětský občanský průkaz" podána v krátkém časovém horizontu po ztrátě předchozího občanského průkazu, zastáváme názor, že je třeba vybrat správní poplatek ve výši 200 Kč.

STANOVISKO OSČ

Souhlasíme s názorem OÚORP.

6 KÚ KRAJE VYSOČINA

12. Převzetí občanského průkazu – načítání čipu

Je nutné vždy při převzetí nového občanského průkazu načítat čip a čekat na hlášení o kapacitě čipu? Lze tento krok přeskočit, pokud klient nepožaduje aktivaci čipu?

STANOVISKO OSČ

Úkony spojené s převzetím občanského průkazu jsou popsány v § 29 ZOP. Zároveň se informace o načtení čipu ukládá do poznámek k předání, tudíž při nenačtení by se do poznámky uložil údaj „čip je nefunkční“, což by evokovalo, že byl předán doklad s nefunkčním čipem.

13. Odmítnutí poskytnutí otisků prstů

Stává se, že klient odmítne poskytnutí otisků prstů (v již rozpracované žádosti o občanský průkaz). Někdo argumentuje tím, že otiskem otevírá mobil a internetové bankovníctví, a že to rozhodně zadávat do občanského průkazu nebude. Mnohdy též slyšíme, že na jiném úřadě mu vystavili občanský průkaz pouze na rok (z důvodu „dočasné fyziologické vady“), a že si budou chodit klidně každý rok. Jak se máme s podobnými situacemi správně vypořádat?

NÁZOR KÚ

Odkazujeme na názor KÚ Středočeského kraje z uplynulých metodických dnů – doporučeno sepsání protokolu dle § 18 správního řádu². Pokud se jedná o osobu starší 12 let, u níž je možné pořízení otisků prstů rukou, není důvod pro vydání občanského průkazu s dobou platnosti na jeden rok (občanský průkaz bez otisku prstů rukou). Otisky prstů rukou jsou jedním z povinných údajů o držiteli občanského průkazu, které občanský průkaz musí obsahovat. V případě, že občan otisky prstů odmítne z osobních důvodů poskytnout, žádost o vydání občanského průkazu nelze zpracovat. V daném případě měl být občan poučen, že se dopouští přestupku ve smyslu § 65 odst. 2 ZOP.

STANOVISKO OSČ

Souhlasíme s názorem KÚ.

14. Převzetí občanského průkazu dítěte rodičem

Jak správně postupovat při vyzvednutí občanského průkazu, cestovního dokladu pro dítě? Žádost podá na základě rodného listu a občanského průkazu zákonný zástupce (jeden z rodičů), ale doklad přijde vyzvednout druhý rodič. Musíme znovu požadovat rodný list a občanský průkaz, aby se prokázala vazba k dítěti a totožnost občana (i v případě, že nás o tom „první“ rodič při zadávání informuje)?

NÁZOR KÚ

Rodný list dítěte není podle našeho názoru nutno předkládat, postačí předložení občanského průkazu zákonného zástupce. Případnou vazbu dítě-rodič, ověří úřad v systému.

STANOVISKO OSČ

Souhlasíme s názorem KÚ.

15. Znění SMS zprávy o připravenosti dokladu k vyzvednutí

Bylo by možné změnit text SMS zprávy oznamující klientům, že je jejich doklad připraven k vyzvednutí na našem úřadě? Jsme pro občany otevřeni denně, nejen v tzv. úředních hodinách, naopak je vyzýváme, aby chodili mimo pondělí a středu, protože jsou zde nejdéle čekací doby. Uvítali bychom tedy, kdyby v SMS mohlo být uvedeno „v otevírací době úřadu“, nikoliv „v úředních hodinách“.

STANOVISKO OSČ

O změně znění notifikační SMS zprávy není uvažováno. Dále podotýkáme, že většina úřadů předává doklady v rámci svých úředních hodin. Rovněž se musí jednat o univerzální notifikaci, jelikož není možné mít pro každý správní orgán jiné znění. Doporučujeme úpravu webových stránek příslušného úřadu.

16. CDBP – nezobrazování skartovaných dokladů

CDBP – pro pořízení žádostí bychom uvítali, aby se nezobrazovaly skartované občanské průkazy, popřípadě, aby u nich bylo zvýrazněno, že se jedná již o skartovaný občanský průkaz. V současné době musí kolegyně ověřovat prostřednictvím C227, zda byl občanský průkaz již skartován – věc se týká především vydaných občanských průkazů pro nezletilé, kdy si většinou rodiče nepamatují, zda byl občanský průkaz již vrácen nebo ne.

STANOVISKO OSČ

V aplikaci CDBP se při podání žádosti o vydání občanského průkazu/cestovního pasu nezobrazují skartované občanské průkazy/cestovní pasy. Necháme prověřit technické nastavení a finanční nákladnost úpravy.

7 KÚ JIHOMORAVSKÉHO KRAJE

17. MÚ Břeclav – indikace „zadržení OP“

V jakých případech se může v aplikaci C227 použít indikace „zadržení OP“.

STANOVISKO OSČ

Využívání funkcionality zadržení občanského průkazu je možné ve všech případech zadržení. Zejména se tato funkcionality dělala pro případy, kdy je zadržen stále ještě platný občanský průkaz a je odeslán k jinému správnímu orgánu, který bude rozhodovat o skončení platnosti. Vyznačením indikace zadržení jsou informovány všechny kontrolní orgány (např. Policie ČR) o tom, že občan je držitelem ještě platného občanského průkazu, ale nemůže jej předložit, poněvadž mu byl zadržen. Zamýšleno především pro Policii ČR, pokud tato postupuje podle § 41 odst. 5 písm. a) ZOP.

18. MÚ Blansko – ztráta neplatného občanského průkazu

Rozumíme dobře dle odpovědí z posledních metodických dní, že již dodatečně neměníme indikaci v C227 u neplatného občanského průkazu, u kterého byla sepsána ztráta? Občanský průkaz tak zůstává „viset“ v systému.

STANOVISKO OSČ

Podle § 26 odst. 3 ZOP se v ISEOP o neplatném občanském průkazu vede datum skutečného skončení platnosti a důvod skončení platnosti. Jestliže platnost občanského průkazu již skončila např. indikací Z5, nelze zapsat ohlášení ztráty nebo odcizení jako jiný důvod skončení platnosti.

ZOP ukládá v § 36 odst. 5 držiteli ohlásit ztrátu nebo odcizení občanského průkazu. Pokud občan ohlásil ztrátu nebo odcizení neplatného občanského průkazu, lze ji zaznamenat v ohlášení poškození, zničení, ztráty, odcizení nebo nebezpečí zneužití občanského průkazu. Z daného bude zřejmé, proč nedošlo k odevzdání.

19. MÚ Blansko – ztráta občanského průkazu zákonným zástupcem

Je ztráta občanského průkazu dětí zákonným zástupcem považována za přestupek? Za doklady nese odpovědnost zákonný zástupce, ale případný přestupek nelze do C227 zaznamenat.

NÁZOR KÚ

Ano, ztráta občanského průkazu zákonným zástupcem dítěte je považována za přestupek, a to konkrétně podle § 65 odst. 3 písm. a) ZOP.

STANOVISKO OSČ

Přestupek lze evidovat rovněž přímo „nad“ občanským průkazem, který byl zákonným zástupcem ohlášen jako ztracený. Přestupek se váže na ztracený občanský průkaz občana mladšího 15 let.

20. MÚ Tišnov – aktivace BOK

Přijde občan s novým občanským průkazem a chce aktivovat kódy k občanskému průkazu. Nepamatuje si, zda aktivaci provedl, či ne. Jedinou možností, jak zjistit, zda aktivaci kódů zadal, je ověřit to v C227 v agendě občanských průkazů v archivu u konkrétního občanského průkazu (zde je vidět datum a zadání BOK a aktivace ČIPU). Pokud aktivaci provedl a kódy zapomene, bude vybírán správní poplatek 100 Kč za poskytnutí součinnosti při správě dat... Těchto případů přibývá, neuvažuje se o navýšení správního poplatku? Už jenom to, že úřední osoba vstupuje do systému C227 bez žádosti nebo čísla jednacního, bude mít záznam, že na občana nahlížel, ale občan si nebude pamatovat, že chtěl ověřit aktivaci kódů. Zabere to určitý čas a ve výsledku není ani vybrán správní poplatek 100 Kč, protože úřední osoba zjistí, že občan má kódy aktivované a odejde s tím, že to ještě půjde domů zkusit.

STANOVISKO OSČ

Návrh novely zákona o správních poplatcích⁶ navyšuje správní poplatek ze současných 100 Kč na 200 Kč a zároveň je navrhováno, aby se ukončilo zadávání bezpečnostního osobního kódu a u občanů, kteří jej měli zadán, aby došlo k jeho výmazu. Účinnost je navržena k 1.1.2026. Při vstupu do informačního systému evidence občanských průkazů každopádně doporučujeme uvést důvod (např. číslo jednací).

21. MÚ Kuřim – ohlášení ztráty občanského průkazu

Dle § 34 odst. 1 písm. b) ZOP končí platnost občanského průkazu ohlášením jeho ztráty, odcizení, zničení nebo nebezpečí zneužití. Pokud klient ohlásí ztrátu občanského průkazu prostřednictvím své datové schránky a v žádosti nejsou uvedeny všechny náležitosti podání, lze ztotožnit klienta na základě datové schránky a zrušit jeho občanský průkaz v informačním systému dnem doručení datové zprávy nebo je nutné klienta vyzvat k doplnění žádosti a až poté zrušit platnost občanského průkazu?

NÁZOR KÚ

Z dotazu není patrné, jaké údaje při ohlášení ztráty chybí. V obecné rovině lze ztrátu občanského průkazu ohlásit prostřednictvím datové schránky.

STANOVISKO OSČ

Občana, který ohlašuje ztrátu občanského průkazu prostřednictvím datové schránky fyzické osoby, lze ztotožnit na základě osobních údajů držitele předmětné datové schránky. Následně lze provést zneplatnění občanského průkazu s účinností podle data doručení zprávy ORP.

22. MÚ Kuřim – zadání BOK, IOK jinou osobou

V případě, že si žadatel při převzetí nového občanského průkazu přeje zadat BOK, IOK – může tyto bezpečnostní kódy na základě požadavku žadatele zadat přítomná druhá osoba, která ho doprovází (špatná hybnost, zrak atp.)?

STANOVISKO OSČ

Zadání příslušných kódů může za držitele občanského průkazu provést i jiný občan, který držitele občanského průkazu doprovází. Předávající ORP může do kolonky „Poznámky k převzetí“ zapsat, že aktivace elektronických částí občanského průkazu proběhla ze zdravotních důvodů s nápomocí doprovázející osoby.

23. MÚ Kuřim – ponechání občanského průkazu

Zákonný zástupce podepíše protokol o skončení platnosti občanského průkazu z důvodu změny podoby nezletilého. Následně druhý den požaduje, že si zneplatněný občanský průkaz chce ponechat. Lze zákonnému zástupci na základě jeho dodatečného požadavku zneplatněný a dle předpisů znehodnocený občanský průkaz vrátit? (§ 31 ZOP)

NÁZOR KÚ

Domníváme se, že nikoliv, neboť odevzdané a zneplatněné občanské průkazy by měly být neprodleně skartovány.

STANOVISKO OSČ

Po vyznačení skartace občanského průkazu v aplikaci C227 nemusí být okamžitě přistoupeno k fyzické likvidaci občanského průkazu. Naopak je žádoucí provádět fyzickou skartaci dokladů jednou měsíčně po porovnání skartačních protokolů s čísly odevzdaných občanských průkazů.

S ohledem na výše popsané se přikláníme k možnosti, aby byl znehodnocený občanský průkaz na vyžádání předán zákonnému zástupci, ačkoliv jím byl již jednou odevzdán. V informačním systému musí být v tomto případě uvedeno, že občanský průkaz byl znehodnocen a ponechán občanovi.

24. MÚ Hustopeče – úhrada správního poplatku při přijetí žádosti

Na naší ORP se poplatky neplatí přímo na přepážce, ale na pokladně. Je nám samozřejmě známo, že se poplatky mají vybírat podle zákona o správních poplatcích⁶ „*při přijetí podání nebo později, vždy však před provedením úkonu*“ a v sazebníku je poplatek definován za „přijetí žádosti“. Ale vzhledem k obrovskému počtu žadatelů a existenci jenom jednoho pracoviště, je v zájmu urychlení a zefektivnění praxe taková, že občanovi v průběhu náběru žádosti sdělíme výši správního poplatku, žádost nabere a odešleme a následně jde občan na pokladnu zaplatit. S dokladem o zaplacení se vrací na přepážku ke kontrole. Žádost je však již v té chvíli odeslaná, aby mohla úřednice zpracovávat dalšího klienta a neztrácela 5-10 minut čekáním na původního žadatele, až se vrátí z pokladny.

Konkrétní dotaz pak zní. Pokud by občan před konečným potvrzením a odesláním žádosti jednoznačně souhlasil se správním poplatkem a žádost standardně svým podpisem stvrdil, ale po jejím odeslání tento poplatek odmítl zaplatit, lze následně při předání vyhotoveného dokladu argumentovat zaplacením poplatku jako podmínkou předání dokladu nebo musíme doklad vydat a teprve následně nějakým způsobem podle daňového řádu⁵ a zákona o správních poplatcích⁶ tento poplatek vymáhat? Jde o případy problematických občanů, nikoliv běžných žadatelů...

Pozn. V našem konkrétním případě se jednalo o nesmírně arogantního a hrubého občana. Tento má již neplatný občanský průkaz a přišel si požádat o vydání nového občanského průkazu. Při náběru mu byly vysvětleny lhůty pro vyhotovení nového průkazu a byl dotázán, zda chce občanský průkaz v běžné lhůtě nebo ve lhůtě zkrácené za správní poplatek 500 Kč. Jeho prvotní reakce byla, že „nám žádné peníze cpát nebude“, tedy chce občanský průkaz v běžné lhůtě. Nakonec si to ale v průběhu pořizování žádosti rozmyslel, protože není držitelem ani cestovního pasu a občanský průkaz potřebuje, požádal o vydání ve lhůtě do 5 pracovních dnů za 500 Kč. Před odesláním žádosti toto opakovaně potvrdil a žádost standardně podepsal. Žádost byla odeslána ke zpracování a občan odešel na pokladnu zaplatit správní poplatek. Za několik minut se vrátil s tím, že si to rozmyslel a chce občanský průkaz bez poplatku

v běžné lhůtě. Úředníci byl upozorněn, že toto již nelze technicky provést a že odsouhlasil na žádosti vydání ve zkrácené lhůtě. Žadatel nakonec poplatek na pokladně zaplatil, ale riziko, že by se to mohlo opakovat u někoho jiného existuje, občané jsou stále víc arogantní, neústupní a přesvědčení, že mají pravdu, úředníci je obtěžují a jsou neschopní. Ti nejproblematičtější jsou si navíc velice dobře vědomi toho, že se na ně, obrazně řečeno, úředník nesmí ani škaredě podívat a že konečné vymožení práva je značně zdlouhavé a nejisté.

NÁZOR KÚ

Předně se jedná se o organizační záležitost úřadu. Žádost by neměla být odeslána dřív, než byl uhrazen správní poplatek, neboť správní poplatek je hrazen právě za přijetí žádosti.

STANOVISKO OSČ

Souhlasíme s názorem KÚ, a to při podání žádosti o vydání občanského průkazu. Správní poplatek by měl být uhrazen při podání žádosti, je-li uhrazen na pokladně po podání žádosti, fakticky se tím porušuje ustanovení § 5 odst. 2 zákona o správních poplatcích⁶, podle něhož je správní poplatek splatný při přijetí podání, platí-li se za přijetí žádosti podle položky 8 sazebníku poplatků.

Návrh novely zákona o správních poplatcích⁶ sjednocuje výběr správního poplatku na úseku občanských průkazů a cestovních dokladů tak, že uhrazení správního poplatku bude za přijetí žádosti.

25. Magistrát města Brna – zavedení zákazu vycestování do ISECD

Dlouhodobě se potýkáme se skutečností, že soudy zasílají našemu úřadu usnesení o zákazu vycestování nebo ukončení zákazu vycestování s přesným časovým termínem např. od neděle 00:00 hod. Náš úřad má povinnost tuto skutečnost zavést do ISECD. Jak v takovém případě postupovat? Lze zavádět zákaz nebo ukončení zákazu vycestování již od pátku nebo až v pondělí zpětně? Neuvažuje se o změně legislativy, aby tyto zákazy zaváděl soud sám? V případě, že tato legislativní změna nebude možná musí se upravit funkcionalita ISECD tak, aby bylo možné zadat zákaz nebo ukončení zákazu vycestování v předstihu, tedy zadat zákaz s platností od neděle již v pátek. V současné době, když bychom zadali zákaz v předstihu v pátek, tak by platil od pátku, a ne od neděle, jak žádá soud. Když to zadáme v pondělí pak zákaz platí od hodiny zavedení (např. od 8:00) a ne od půlnoci, jak žádá soud.

STANOVISKO OSČ

V současné době nemůže být technické řešení C227/ISECD z provozních důvodů koncipováno na zavedení zákazu vycestování v řádu hodin, ani nelze dotyčný údaj zavést s předstihem. Podnět zapracujeme a spolu s dalšími požadavky předáme technickému útvaru k posouzení.

26. Magistrát města Brna – absence programu na zpracování seznamu žádostí o cestovní pasy určené ke skartaci pro ORP

Stále v ISECD chybí program k vygenerování seznamu žádostí o cestovní pasy určené ke skartaci. Tuto skutečnost uvádíme opakovaně. Činí se v tomto směru nějaké kroky a kdy můžeme tuto funkcionalitu v ISECD očekávat?

STANOVISKO OSČ

Podle vyjádření technického útvaru je funkcionalita připravena a otestována, čeká se na nasazení do produkčního prostředí v rámci rozsáhlejšího upgradu aplikace C227.

8 KÚ OLOMOUCKÉHO KRAJE

27. MÚ Hranice – prokázání totožnosti eDokladem při podání žádosti o vydání občanského průkazu po ztrátě/odcizení

Občan přijde na úřad ohlásit ztrátu nebo odcizení svého občanského průkazu a pro prokázání totožnosti předloží platný e-doklad. Následně úřad dosavadní občanský průkaz zneplatní a občan ihned požádá o vydání nového občanského průkazu z důvodu ztráty nebo odcizení, ale nemá k dispozici žádný jiný doklad totožnosti či rodný list než eDoklad, kterým před okamžikem prokázal svou totožnost při ohlášení ztráty či odcizení občanského průkazu. Předpokládáme, že nyní již nelze použít tento eDoklad pro prokázání totožnosti, i když ještě před chvílí byl použit pro prokázání totožnosti při ohlášení ztráty či odcizení. Jakým způsobem tedy postupovat při prokázání jeho totožnosti při podání žádosti o vydání občanského průkazu a co zapsat do kolonky „Totožnost ověřena podle“ na této žádosti, aniž by bylo potřeba občana poslat pryč pro jiný doklad?

NÁZOR KÚ

Uvědomujeme si, že občan by měl prokazovat svou totožnost platným dokladem. Ve výše uvedeném případě bychom se na celou záležitost dívali tak, občan prokázal svou totožnost na začátku jednání v té době ještě platným eDokladem. V rámci jednání dojde k zneplatnění občanského průkazu a tím pádem i eDokladu, ale při podání žádosti o vydání nového občanského průkazu bychom vycházeli z toho, že občan již svou totožnost prokázal na začátku jednání, kdy hlásil ztrátu občanského průkazu. Nevíme, kolik znaků připouští formulář žádosti o vydání občanského průkazu, ale snažili bychom se do formuláře uvést, že totožnost byla ověřena při nahlášení ztráty občanského průkazu podle v té době platného eDokladu.

STANOVISKO OSČ

Pokud došlo ke zneplatnění občanského průkazu v informačním systému, není poté možné eDokladem prokazovat totožnost pro podání žádosti o vydání občanského průkazu. Vzhledem k tomu, že by nebylo určitě žádoucí vyzvat občana k doložení dalších dokumentů (rodný list, cestovní pas), které nemá v daný okamžik u sebe, doporučujeme postupovat v prokázání totožnosti pomocí hodnověrného způsobu (např. eDokladem).

9 KÚ MORAVSKOSLEZSKÉHO KRAJE

28. MÚ Kopřivnice – změny v indikacích v C227

Dle § 56 odst. 3 písm. b) ZOP se v ISEOP vede údaj o skutečném skončení platnosti občanského průkazu. S ohledem na toto ustanovení byla Ministerstvem vnitra poskytnuta informace, že v aplikaci C227 lze změnu indikace u skončení platnosti občanského průkazu provést pouze v případě, že se jedná o úřední omyl zápisu, a ne o změnu např. u nahlášení ztráty již neplatného občanského průkazu.

V praxi tímto dochází k tomu, že v ISEOP vedené prostřednictvím C227 jsou údaje nekompletní, a ne zcela dohledatelné.

Např. nastává skutečnost, že je občanský průkaz zrušen na základě odevzdání nalezeného dokladu, ale poté přijde držitel a ohlásí ztrátu či odcizení občanského průkazu, tato změna se však do C227 nezaznamená, tudíž nejsou dohledatelné údaje o místu a čase, kdy ke ztrátě došlo nebo zda ztrátu občan vůbec ohlásil. Nejsme schopni z údajů vedených v C227 poskytnout na dožádání soudů či policie přesné informace.

Setkali jsme se s případem, kdy osoba měla evidováno minimálně 14 ztrát, ale i nálezů (kdy některé nálezy občanského průkazu přišly dříve než oznámení ztráty) hlášených jak u nás, tak na jiných institucích. Vzhledem k tomu, že osoba byla podezřelá z páchání trestné činnosti, byli jsme dožádáni policií o součinnost a sdělení informace k okolnostem jednotlivých ztrát občanských průkazů. Byli jsme schopni poskytnout pouze údaje dohledatelné na našem úřadě.

Tím, že nelze měnit indikaci v C227, dochází rovněž k evidování nesprávných údajů k občanskému průkazu v případech, kdy občan požádá o občanský průkaz z důvodu skončení platnosti, a dříve než si vyzvedne hotový občanský průkaz, svůj dosavadní ztratí. Příklad: 01.06.2024 požádá o občanský průkaz, 07.06.2024 nastane konec platnosti občanského průkazu, 20.06.2024 převezme nový občanský průkaz a ohlásí ztrátu dosavadního občanského průkazu (indikace v C227 je na konec platnosti, neexistuje záznam o ztrátě).

Dotaz: Bylo by možné dočasně, po určité době, než bude spuštěna elektronická evidence oznámení ohlášení ztráty občanského průkazu, změny v indikacích v C227 provádět, aby údaje k občanskému průkazu byly kompletní a dohledatelné?

STANOVISKO OSC

Podle § 26 odst. 3 ZOP se v ISEOP o neplatném občanském průkazu vede datum skutečného skončení platnosti a důvod skončení platnosti. Jestliže platnost občanského průkazu již skončila např. indikací Z5, nelze zapsat ohlášení ztráty nebo odcizení jako jiný důvod skončení platnosti.

ZOP ukládá v § 36 odst. 5 držiteli ohlásit ztrátu nebo odcizení občanského průkazu. Pokud občan ohlásil ztrátu nebo odcizení neplatného občanského průkazu, lze ji zaznamenat v ohlášení poškození, zničení, ztráty, odcizení nebo nebezpečí zneužití občanského průkazu. Z daného bude zřejmé, proč nedošlo k odevzdání. Pokud je u občanského průkazu před samotným ohlášením ztráty zavedena jiná indikace, je to ve prospěch občana, jelikož jeho ztráta by byla datována ke dni ohlášení, nikoli ke dni, kdy se domnívá, že došlo ke ztrátě či odcizení.

NEZAŘAZENÝ DOTAZ

1. Magistrát města Kladna – voličský průkaz

Lze přijmout žádost o voličský průkaz datovou schránkou od fyzické osoby, pokud žádá volič jako fyzická osoba?

NÁZOR KÚ

Ano, má-li volič zřízenou datovou schránku jako fyzická osoba, může jejím prostřednictvím požádat o vydání voličského průkazu. Úsek voleb KÚ Středočeského kraje ke každým volbám zpracovává metodické materiály, které vždy obdrží (v minulosti obdržel) každý obecní úřad spadající do působnosti KÚ Středočeského kraje, kde se volby konají. Ze sdělení kolegyně zajišťující agendu voleb vyplývá, že tento dotaz byl metodickými materiály již řešen. Dotaz nespadá do působnosti úseku evidence obyvatel, občanských průkazů a cestovních dokladů.

NÁZOR OSČ

Dotaz nespadá do působnosti OSČ.

SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK

CIS	Cizinecký informační systém
ČR	Česká republika
ČSFR	Československá federativní republika
DIA	Digitální a informační agentura
HUN	Maďarsko
IČO	identifikační číslo osoby
ISECD	Informační systém evidence cestovních dokladů
ISEO	Informační systém evidence obyvatel
ISEOP	Informační systém evidence občanských průkazů
KÚ	Krajský úřad
MHMP	Magistrát hlavního města Prahy
MÚ	Městský úřad
MV	Ministerstvo vnitra
OP	občanský průkaz
ORP	Obec s rozšířenou působností
OSČ	Odbor správních činností
OÚORP	Obecní úřad obce s rozšířenou působností
ROB	Základní registr obyvatel
RPP	Základní registr agend, orgánů veřejné moci, soukromoprávních uživatelů údajů a některých práv a povinností (registr práv a povinností)
RÚIAN	Základní registr územní identifikace, adres a nemovitostí
TP	trvalý pobyt
UKR	Ukrajina
ÚMČ	Úřad městské části

PRÁVNÍ PŘEDPISY

ZOP	Zákon č. 269/2021 Sb., o občanských průkazech, ve znění pozdějších předpisů
ZZR	Zákon č. 111/2009 Sb., o základních registrech, ve znění pozdějších předpisů
ZCD	Zákon č. 329/1999 Sb., o cestovních dokladech, ve znění pozdějších předpisů
ZEO	Zákon č. 133/2000 Sb., o evidenci obyvatel a rodných číslech a o změně některých zákonů (zákon o evidenci obyvatel), ve znění pozdějších předpisů